

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprava 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 10. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

Dejanski pomen pakta štirih velesil

MISLI K PARAFIRANJU V RIMU.

Pakt štirih velesil, tisti akt mednarodne politike, ki je izpolnil skoraj vso prvo polovico letošnjega leta z nenavadno ostrimi debatami, ki je povzročil nešteto protestov, korakov in konferenc in prelil morje tinte, je — parafiran! Dovršeno in zaključeno je važno poglavje povojne svetovne politike in, priznajmo odkrito, ustvarjen je nov temelj za bodoči meddržavni politični razvoj. Ta pakt si cer ni tisto, kar so hoteli njegovi duhovni očetje, v prvi vrsti pa kar je hotel signor Benito Mussolini, ampak že dejstvo samo, da so ti očetje zmagali načelno, je važno in tako pomembno, da se ne sme podcenjevati, še manj pa zanikati. Rim triumfira in pravi, da pomeni parafiranje največje zmago duceja. Tudi Berlin, Hitlerjev fašistični Berlin zatrjuje, da je to najvažnejši mednarodni dogodek zadnjih štirinajstih let in si obeta od njega izpolnitev vsega tistega, po čemer je doslej zaman sanjal. Istočasno pa pravijo v Parizu, da ni v resnici nič tako pomembnega in da ne spreminja niti malo dejanskega položaja. Istih misli je tudi naš zunanji minister dr. Jevtič.

Kakor vidimo že iz tega, komentira vsak pakt tako, kakor mu konvenira, zato je pač prav in na mestu, da se vprašamo, kdo ima prav, kaj je resnica? Odgovor je preprost. Formelno je zmagal pač Mussolini s svojimi prijatelji in simpatizerji, dejansko pa je uspela — Francija! Nihče ni bil tako usodno zainteresiran na tem, da se ta pakt sprejme, pa bodisi v kakršnikoli obliki že, kakor duce Mussolini. Njemu je šlo za prestiž! Treba je bilo italijanskemu narodu in svetu dokazati, da Italija ni zadnja sila Evrope, temveč faktor, ki se enakovredno uveljavlja v svetovni politiki. To se je posrečilo. Francija se je že zaradi tega dolgo in odločno upirala, toda tudi ona ima svoje obveznosti napram celoti in mora odvrniti od sebe vsak opravičen ali neopravičen sum, da je rušiteljica mednarodnega sporazuma in solidarnosti! Bila je postavljena pred tako važno odločitev, da se je morala naposled formalno vdati, toda naglašamo posebej, samo formalno. V resnici je zmagala ona! Besedilo pakta se je moralo spremeniti tako, kakor je ona zahtevala. Od prvotnega besedila, ki je imelo jasno izražene namene proti sedanjemu ravnotežju, zlasti pa proti mali antanti in Poljski, je ostalo le golo omotje. Če kdo naglašava danes, da temu ni tako in si dela nerealne iluzije, je to pač stvar njegovega okusa in namena, ni pa realnost!

Pakt štirih je v sedanji parafirani konceptiji nedolžna in absolutno nenevarna zadeva. Gre pa za to, kako se bo to mačlil njegov temeljni duh? Dosedanji komentarji so pokazali, da med podpisnicami ni enotnosti in skladnosti interpretacije. Toda to nas ne preseneča! Bolj važno je vprašanje, kaj iz tega lahko nastane? Če hočemo govoriti stvarno, potem moramo pribiti, da bodo Mussolini, Hitler in morda tudi Macdonald že v kratkem skušali izrabiti pakt v namene, ki jih besedilo ne vsebuje! Hoteli bodo uresničiti svoj sen o potisnitvi Francije ob zid in v prvi vrsti o njeni odvojitvi od srednjeevropskih zaveznic, zlasti držav male antante in Poljske. — Toda Francija se je istočasno, ko je sprejela pakt štirih, obvezala napram tem zaveznicam, da ne bo storila ničesar, kar bi ogrozilo njihove interese. In ta izjava Pariza je v a ž n e j š a kakor je pakt sam. Francija ga je, se pravi z drugimi besedami, sicer parafirala in ga bo gotovo tudi ratificirala, ampak spremembe sedanjega ravnotežja kljub temu ne bo dopustila! Zlasti pa bo z vso svojo avtoriteto preprečila vsako razpravo o teritorialnih korekturah, ki bi bile naperjene proti njenim zaveznicam.

Po vsem tem je torej jasno, da fakt, da se je pakt parafiral in da se bo tudi ratificiral, ni take usodne važnosti in pomembnosti, kakor bi kdo utegnil misliti. Njegova edina nevarnost je le v njegovi splošni pomembnosti, ki bi se v danih razmerah dala spremeniti v načelo fašističnega pojmovanja mednarodne politike, to se pravi v načelo, ki uničuje princip enakopravnosti držav in narodov, včlanjenih pri demokratični instituciji Društva narodov. Upamo pa, da bo tu zopet Francija tista, ki bo nad možnostjo te zlorabe budno pazila in jo bo v primeru potrebe tudi preprečila. Močna je v tem oziru dovoli. Različna interpretacija nas zato ne sme motiti in moremo biti skupaj s svojim zunanjim ministrom dr. Jevtičem popolnoma mirni: Mala antanta in Poljska sta pač dovolj močni, da podereta vsako prizadevanje tudi v primeru, če bi bila Francija pod pritiskom razmer prisiljena popolnoma kapitulirati, kar pa — tako trdno upamo — se ne bo zgodilo. In zato je sedanji pakt štirih več ali manj kos papirja. Je galantna formalnost brez zares velike in globoke stvarne realnosti. Saj dejstva, da brez nove vojne meja držav Evrope ni mogoče spremeniti, tudi ta pakt štirih ne more niti omajati, kaj še podreti. Zato moremo biti mirni, seveda pa vendar ne nepazljivi. Stati moramo prav tako budno na straži, kakor smo stali doslej!

z vprašanjem mednarodnih komercialnih dolgov. »Finacial News« piše, da se Nemčiji ne bi smelo popuščati, ker ima dovolj denarja, da bi mogla zadostiti svojim obveznostim. Vse težave, ki so nastale, so le plod političnih eksperimentov in vmešavanja v normalno gospodarsko življenje Nemčije.

HORTHY DOBI KRALJEVSKO OBLAST.

BUDIMPEŠTA, 10. junija. Vladna stranka je sklenila, da bo 14. t. m. ob 10. uri dopoldne priredila v raznih krajih Madžarske velika manifestacijska zborovanja. Istočasno bo predložen parlamentu zakon, s katerim se daje državnemu upravitelju admiralu Horthyju kraljevska oblast.

Jugoslavija na gospodarski konferenci

VODJA DELEGACIJE, ZUNANJI MINISTER JEVTIČ ODPOTOVAL V LONDON
OSTALI DELEGATI ODPOTUJEJO DANES. STALIŠČE NAŠE DRŽAVE DO LONDONSKE SVETOVNE GOSPODARSKE KONFERENCE.

BEOGRAD, 10. junija. Jugoslovanski zunanji minister dr. Jevtič je odpotoval v svoji lastnosti kot šef naše delegacije na svetovni gospodarski konferenci v London. Ostali člani delegacije bodo odpotovali iz Beograda drevi. Vodilni član naše delegacije je bivši trgovinski minister, narodni poslanec in generalni tajnik ljubljanske Zbornice za TOI Ivan Mohorič.

Londonska konferenca, ki jo bo otvoril 12. t. m. sam angleški kralj, se kričenja pod mnogo ugodnejšimi izgledi, kakor pa se je pričakovalo še pred štirinajstimi dnevi. Mednarodna politična napetost je bila odstranjena z ustvaritvijo pakta štirih velesil, ki omogoča vodilnim velesilam Angliji, Franciji, Nemčiji in Italiji skupen in složen nastop pri reševanju problemov gospodarske obnove Evrope in ustvarja podlago, na kateri se bodo mogli z uspehom zaključiti razna pogajanja, pogodbe, sklepi itd. v Londonu.

Pariška posvetovanja ostala brez uspeha

ANGLIJA IN AMERIKA NOČETA ZAGOTOVITI VARNOSTI, FRANCIJA PA BREZ NJE NE DOVOLI RAZOROŽITVE.

LONDON, 10. junija. Pariški dopisniki tukajšnjega tiska poročajo, da so bili o priliki pogajanj med Francijo, Ameriko in Anglijo storjeni zadnji poskusi, da bi opustila francoska vlada svoje nepopustljivo stališče glede razorožitvenega vprašanja, zlasti pa, da se pripravi predsednik vlade Daladier na pristaneke na znižanje težkega topništva in letalstva, kar je Paul-Boncour prej odklanjal. Dopisnik »Morning Post« doznava, da je bil Daladier še trdoglavši od Paula-Boncourja. Angleži in Amerikanci so opozorili Daladierja, da je bila s podpisom pakta štirih velesil še bolj okrepljena varnost Francije, nakar so Francozi odgovorili, da bi se morala še bolj in uspešneje okrepiti mednarodna kontrola nad oboroževanjem. Daladier je predložil pakt,

po katerem naj bi se vse kontinentalne države združile v mednarodni akciji proti slehernemu članu Društva narodov, ki bi se pregrešil proti paktu. Dopisnik je prepričan, da bi Amerika in Anglija pristali tudi na tak sporazum, seveda pod pogojem, da bi Francija pristala na znatno znižanje ofenzivnega orožja, toda Daladier ni hotel prevzeti nobene obveznosti niti v tem pogledu. »New Chronicle« karakterizira predvčerajšnje dogodke o priliki konference trojice tako, da bo ostala Francija tam, kjer je bila doslej in da je v vsakem pogledu neomajna. Francija pravi: Ni razorožitve brez garancij! Pertinax je sporočil »Daily Telegraphu«, da je Daladier odklonil tudi zahtevo Italije glede pomorske paritete s Francijo.

Francosko zagotovilo Poljski

PARIZ, 10. junija. Agencija »Havas« poroča: Francoska vlada bo poslala danes v Varšavo noto, ki bo imela prav verjetno podobno vsebino, kakor nota, ki je bila poslana članicam male antante. V tem svojem pismu bo francoska vlada naglasila, da bo upoštevala stališče poljske vlade, posebno pa bo še varovala interese svojih zaveznikov pred posledicami, ki bi utegnile nastati v bodoče po podpisu pakta štirih velesil. Vsebinska obeh not bo verjetno objavljena še danes.

VARŠAVA, 10. junija. Francoski poslanik Laroche je obiskal poljskega zunanjega ministra Becka in mu izročil izvod besedila pakta štirih velesil. Ustmeno je ob tej priliki dodal, da francoska vlada močno ceni in upošteva stališče poljske vlade in v zvezi s tem poudarja važno vlogo člana 19. pakta Društva narodov.

POOBLASTILO VLADI ČSR.

PRAGA, 10. junija. ČTK poroča, da je češkoslovaški parlament odobril predlog zakona o izrednih pooblastilih vladi. Ta zakon bo veljal do 15. nov. t. l. Pooblastilo se nanaša na pobijanje fašizma in izdajanje gospodarskih ukrepov.

TRGOVINSKA POGAJANJA Z AVSTRIJO.

BEOGRAD, 10. junija. V ponedeljek se bodo pričela avstrijsko-jugoslovanska pogajanja za obnovo oziroma sklenitev nove trgovinske pogodbe med obema državama. Avstrijsko delegacijo bo vodil avstrijski poslanik v Beogradu dr. Ploennies, dočim bodo ostalo delegacijo sestavljali sami višji uradniki zveznega kmetijskega, trgovinskega in zunanjega ministrstva. Vodja jugoslovanske delegacije bo zastopnik in namestnik trgovinskega ministra dr. Milan Todorović.

RAZOROŽITVENA POSVETOVANJA ODGOJENA.

ZENEVA, 10. junija. Splošni odbor konference za razorožitev je sklenil večeraj odgoditi svoja zasedanja do 3. julija.

RAZPUST HITLERJEVE STRANKE V AVSTRIJI?

DUNAJ, 10. junija. Tukajšnji krščansko-socialistični »Weltblatt« javlja, da bo na današnji seji avstrijske vlade sprejet končni sklep o razpustitvi narodne socialistične stranke v Avstriji.

VELIK REČNI SOM UJET V DRAVI.

KOPRIVNICA, 10. junija. Včeraj so ulovili ribiči v Dravi pri Hlebinu 51 kilogramov težkega in 2.10 m dolgega rečnega soma. To je doslej največji rečni som, ki je bil ujet v Dravi.

Junjski obrok bo plačala samo Anglija

PLAČALA BO S SREBROM. FRANCIJA IN OSTALE DRŽAVE NE PLAČAJO OBROKA AMERIKE. NEMCIJA PRO GLASILA TRANSFERNI MORATORIJ.

LONDON, 10. junija. Uradni krogi trdijo, da je angleška vlada sklenila poslati Washingtonu posebno noto, v kateri bo definitivno določila svoje stališče glede vprašanja plačila junjskega obroka svojega dolga Ameriki, ki zapade v plačilo 15. t. m. Pričakuje se, da bo plačala Anglija ta obrok v srebru. Kakor izgleda po dosedanjih izjavah vodilnih politikov, Belgija, Poljska in Francija ne bodo plačale svojih obrokov, ker se položaj od lanskega decembra ni le prav nič izboljšal, temveč še močno poslabšal. »Daily Herald« piše, da sta nemška vlada in dr. Schacht prav preudarno izbrala pravi trenutek za proglasitev transfernega moratorija, da bi tako prisilila svetovno gospodarsko konferenco, da bi se bavila

Dnevne vesti

Zborovanje učiteljstva iz slovenjebistriškega okraja

Prisrčno slovo od večletnega šolskega nadzornika Ivana Koropca.

Pretekli četrtek je imelo slovenjebistriško učiteljstvo svoje zadnje letošnje zborovanje pod zelenim Bočem v prijaznem starodavnem trdu v Studenicah pri Poljčanah. Zborovanja v tem kraju so bila vedno privlačna, zadnje pa je bilo nad vse prisrčno, ker je učiteljstvo prislo z namenom, da se poslovijo od svojega čislane in priljubljenega nadzornika g. Ivana Koropca, ki odhaja z letošnjim letom v zaslužni pokoj.

Slavnostno zborovanje je bilo v lepo okrašeni šolski sobi. Udeležilo se ga je izredno mnogo tovarišev in tovarišic. Zborovanje je otvoril predsednik g. tajnik, ki je pozdravil prav posebej navzočega nadzornika g. Ivana Koropca, šolskega nadzornika v p. g. Černeja, šolskega upravitelja v p. g. Vihra in Kokla ter vse navzoče. Omenil je, da je bil gospod nadzornik že ob svojem prvem nastopu službe, in to prav v Studenicah, član slovenjebistriškega društva. Zadnjih 9 let je bil učiteljsvu vzgleden šolski nadzornik, plemenit tovariš, dober svetovalec in vodnik podrejenega učiteljstva. Kadarkoli je utegnil se je udeleževal važnih učiteljskih zborovanj, kjer je s svojo tehtno in premišljeno besedo vedno dajal novih pobud in smernic za uspešen napredek našega šolstva. Učiteljstvo slovenjebistriškega okraja ga je za njegove zasluge na zadnjem zborovanju v Slovenski Bistrici izvolilo za svojega častnega člana.

Po nagovoru je učiteljstvo svojem tovariškemu šefu poklonilo veliko spominsko sliko in častno diplomu. Za oboje se je g. nadzornik prisrčno zahvalil in vidno giniten izrazil željo, naj bi še nadalje bila med njim in njimi trdna vez. V očetovskih besedah je bodril navzoče in dejal: Vedno sem bil za širjenje izobrazbe in vede med našim ljudstvom. Učiteljstvo me je pri tem delu složno podpiralo, zato mi ostane čas, ki sem ga preživel med vami v složnem sodelovanju, v najlepšem spominu.

V pesniških besedah mu je čestital nato njegov mladostni tovariš, vpokojeni nadzornik g. Černe. Vse zbrano učiteljstvo se je pridružilo njegovim izjavam, želeč odhajajočemu nadzorniku še dolgo in solčno življenje.

V gostoljubni Virtovi gostilni je bilo slavnostno kosilo, pred katerim si je učiteljstvo ogledalo še znamenitosti tamkajšnje zgodovinsko znane samostanske cerkve. Pri kosilu pa je ob raznih napitnicah in ob prepevanju tamkajšnjega pevskega zbora le prehitro prišel čas, ko se je bilo treba posloviti od prijaznih Studenčanov in simpatičnega nadzornika.

Na dopustu in počitnicah čitamo Karla Maya iz Cirilove knjižarne v Mariboru!

Predavanje v društvu »Šola in dom«.

Poslednje predavanje v letošnjem šolskem obdobju je namenilo društvo »Šola in dom« prevažnemu vprašanju »O redovanju šolske dece«.

Predaval je naš domači pedagog, g. prof. Gustav Šilih, ki je vso snov pregledno razvrstil in podal najvažnejše misli in sodobne izsledke na svojstveno temeljiten način, vseskozi izpričujoč poznane snovi in večje razumevanje.

Po tolmačenju pomena redovanja kot z besedo oblikovane sodbe o sposobnosti, pripravljenosti in znanju učenca, je podal poročilo o bistvu in načinih ocenjevanja na temelju priznanih vzgojnih načel, omenil kaj se reduje (nравnost, odnos do pouka, višina učenčevih uspehov v posrednih učnih predmetih) in označil čisto napako pojmovanje staršev, da je ocena uspeha istovetna z napredkom učenca. Kot osnova ocenjevanja mora služiti v prvi vrsti najboljši možni uspeh, starostna doba, okolje učenca itd. Vsi redi morajo vpoštevati celotni utis ter ne smejo biti zgolj rezultat številčnega preračunavanja; biti morajo čimbolj izraz sodbe o celokupni osebnosti učenca. Odločitev ne sme biti mehaničen, po mrtvih točkah in določbah izvršen akt, ne sodba, nego vzgojni ukrep, zakaj mi učitelji nismo in ne smemo biti sodniki, prei zdravniki, ki

s svojo odločbo izvrše na učenca sicer neprijetno, a za njegovo bodočnost potrebno lečenje. Ob koncu je še podal kritiko ocenjevanja, osvetlil njegovo pozitivno in negativno plat ter označil vrednost ocen.

Prav sedaj ob zatonu šolskega leta važno predavanje je vzbudilo pri mnogostevilnem občinstvu veliko zanimanja ter zelo toplo priznanje in zahvalo. Koprivce.

CMD proti železničarski godbi. Pod tem naslovom je prinesla »Delavska Politika« članek, ki ne najde zlahka primera v slovenski žurnalistiki. Pod krinko delavca je napisal marksistični inteligent, da se znese nad obsovaženim nacionalistom, polemiko, katere ni zmogel zadnji delavec. Moška podružnica CMD nima ničesar proti delavcem in njih glasilu, saj ima v svojem odboru delavca in prav železničarja, obžaluje pa, da se pusti delavstvo in njega glasilu zlorabljati od kukavice, ki pod krinko delavca znese v njenem glasilu jajce, ki ne dela časti niti delavstvu niti njegovemu glasilu. Če bi dotični članek res spisal delavec, bi mu tega ne zameril, ker bi si mislil, da je slabo poduččen, ko pa spiše tak članek človek, ki ve da natolcuje in se hoče pod tujo krinko le maščevati za druge, nimam izraza, da tako početje primerno žigosam. Sodbo pustim javnosti. Zaplotnik! Ti se tako rad po časopisih hvališ, zakaj nisi podpisal članka? Se bojiš javne obsodbe. Udaril si po meni in podružnicah, narodni stvarji pa s tem niso koristil, prav tako tudi ne delavstvu, h kateremu se štuliš; če pa je tebi v korist, pa lomš kopje tudi za kapitaliste in izkoriščevalce delavstva. Ker tudi ti v podružnici ne plačaš več kakor 12 Din članarine na leto, dasi bi zmogel več, si tudi podružnica ne bo dala predpisovati, kako naj deluje, in kdaj in proti komu naj izreče ostro besedo. Podpisani z zadovoljstvom ugotavljam, da je med slovensko inteligenco le malo takih izjem. Sicer pa še Bog z izbiro apostolov ni imel sreče, tudi tam je morala biti izjema. Dr. Ferdo Lašič.

Dan Rdečega križa. V spomin dneva poroke svojih visokih zaščitnikov kralja Aleksandra I. in kraljice Marije proslavlja Rdeči križ v mesecu juniju svoj poletni dan. Mariborski krajevni odbor bo v dneh 10. in 11. junija t. l. priredil zbiranje prispevkov in s tem omogočil široki javnosti, da prispeva svoj delež k tej velevažni ustanovi. Vsakdo naj si bo v svesti, da je Rdeči križ ustanova najplemenitejših nalog. Ko razni narodnostni in gospodarski, mnogokrat tudi drugi zlohotni in sebični razlogi razdvajajo narode in ustvarjajo nevarnost oboroženega spopada, se trudi Rdeči križ za ohranitev miru, oznanjajoč ljubezen in slovo. Ni samo njegova naloga, da v primeru vojne omiljuje nesreče in neizogode na bojiščih, da tolaži in obvešča rodine izginolih in ujetih, da skrbi za nepreskrbljene, temveč je njega naloga tudi v času ko ni vojne, da omili in blaži rane, ki jih prizadeva žal tolikokrat elementarna sila. Koliko vojnih sirot je sprejel in odgojil Rdeči križ in koliko slabotne in osirotele dece je podprl, okrepil in prehranil, ni vsakomur znano, ker je ta ustanova edina, ki vrši brez hrupa in reklame svojo človekoljubno nalogo tiho in skromno. Zato je dolžnost vse široke javnosti, da v dneh, ko stopa društvo pred vse plasti našega naroda s prošnjo za skromen prispevek, ne odreče svoje pomoči. Vsak najmanjši dar bo sprejet z zahvalo in bo našel plemenito in koristno uporabo. Kdor daruje Rdečemu križu, daruje sebi. Ne odklanjajte pomoči Rdečemu križu, ker jo s tem odrekate sebi v črnih dneh! Nabiralne pole R. k. bodo opremljene z društvenim žigom in podpisane od predsednika, blagajnika in tajnika.

Iz učiteljske službe. V višjo položajno skupino je napredovala Alojzija Burnikova, učiteljica v Mariboru.

Sprejem gojencev v strokovno podčastniško šolo. Mestno županstvo razglašja, da bo v jeseni sprejeli v strokovno podčastniško šolo v Šibeniku večje število mladeničev iz meščanstva. Vse podrobne informacije daje mestni vojaški urad.

Nočna lekarniška služba. Prihodnji teden ima nočno lekarniško službo Minati-kova lekarna »Pri orlu« na Glavnem trgu.

Promenadni koncert. Mestno olepševalno društvo priredi jutri v nedeljo dopoldne v mestnem parku promenadni koncert. Igrala bo Schönherrijeva godba.

Streljanje na leteče golobe in na brakado priredi mariborska podružnica SLD jutri, v nedeljo 11. tm. ob 14. uri na vojaškem strelišču v Radvanju.

Mariborski Jadranši, v Ljutomer! Mariborsko pevsko društvo »Jadran« odide jutri na sokolski zlet v Ljutomer z jutranjim vlakom ob 5.59. Vsi člani se pozivajo, da vzamejo s seboj sokolske legitimacije!

Obiskovalcem sokolskega zleta v Ljutomeru. Ker bo v nedeljo jutraj velik naval na kolodvoru, naj si obiskovalci sokolskega zleta v Ljutomeru nabavijo vstopnice še danes v pisarni »Putnika« na Aleksandrovi cesti.

Opozorjamo na tombolo, ki bo na Telovo na letnem telovadišču Sokola I., 18 tombolskih in mnogo drugih dobikov. — Prva tombola 3000 Din. Igralci bodo lahko sedeli. Po tomboli veselica.

Tezenski dan. V okviru tezenskega dne, ki bo 15. tm. bodo gostovali na Teznem studenški diletantje Sokoli z veležabavno komedijo »Tri dni pajek«, kakor že danes opozarjamo Mariborčane in okoličane.

Ljudska samopomoč v Mariboru naznaja svojim članom, da bo njen občni zbor dne 11. tm. ob 9.30 uri dopoldne v Gamberinovi dvorani.

Gostilna »Pri lipi« (Anderle) Radvanje, v nedeljo dne 11. t. m. koncert; igra godba »Drava«. Obnovljena moderna radionaprava. Pojedina pečenih piščancev. Prvovrstno teharsko vino.

Selekcijska zadruga za rejo perutnine v Mariboru priredi v tekočem letu nekaj tečajev za kapunjanje. Zanimanci, ki žele, da bi se tečaj vršil v njihovem kraju, naj obvestijo o tem vodstvo gornje zadruge potom svoje občine, šolskega vodstva ali druge korporacije. Zadruga bo potem vse potrebno uredila. Šolska vodstva, krajni kmetijski odbori, kmetijske podružnice itd. pa se vabijo, da pomagajo zadevno interesentom, zlasti tudi da prevzame in izvršijo zadevne potrebne priprave. Navodila za to daje zadruga. Prijave se naj pošljejo do najpozneje 25. t. m.

Trg za seno in slamo. Na današnjem trgu je bilo 10 voz sena, stot po 40 do 60 Din; 5 voz slame; stot po 35 do 40 Din in dva voza škopov, snop 1.25 do 1.50 Din.

Današnji trg je bil izredno dobro založen in obiskan. Na trgu je bilo ves dopoldan živahno vrvenje, k čemur je pripomoglo lepo vreme. Okoliški kmetje so pripeljali 12 voz krompirja, 2 voza črešenj in nekaj voz čebule. Špeharji pa so pripeljali 8 voz zaklanih prašičev. Boga-to založen je bil perutninski trg, kjer je bilo nad 3.000 gosi, rac, puranov, kokoši in piščancev. Prodajali so race, gosi in purane po 30 do 65 Din, kokoši po 20 do 40 Din, piščance po 20 do 35 Din par. Precej je bilo na trgu črešenj, ki so jih prodajali po 4 do 12 Din kg.

V primerih zastrupljenja, povzročene ga po pokvarjenih jedilih, kakor tudi po alko-holu, nikotinu, morfiju, opiju, kokainu je uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice bistven pripomoček.

Od doma je pobegnil, Mariborskega mesarja Ivana Z. niso pripravile težavne razmere, da je zapustil domače, ampak je to storil iz neznanega vzroka. S seboj je odnesel tudi precejšnjo vsoto denarja.

Pri apnenju arterij v možganih in srečo dosežemo pri vsakdanji uporabi male množine »Franz Josefove« vode iztrebljenje črevesa brez hudega pritiska. Cenjeni učeniki na klinikah za notranjo medicino so dosegli celo pri polstransko ohromelih z »Franz Josefovo« vodo najboljše uspehe pri iztrebljenju črevesa. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Prebojni indigo, karbon papir v la kovosti, traki za stroj; Zlata Brišnik, Slovenska ulica.

Kino Union. Od danes dne 9. VI. dalje predvajamo veselo opereto »Ženin greh« z Elzo Elster, Ivanom Petrovičem in najboljšim komikom Szőkejem Szakalom v glavnih vlogah. Film je zabavne vsebine, poln humorja in smeja.

Grajski kino. Od danes dalje predvajamo grandiozni npravstveni velefilm »Plesalke za južno Ameriko se iščejo«. Glavne vloge: Dita Parlo, Hardt, Frank in Otto. Film kaže pot mladih lepih deklet, ki se dajo premamiti z lepimi besedami zvodljivcev, da dobe v oddaljenih krajih lep zaslužek. Za mladino izpod 16 let prepovedan!

Huda prometna nezgoda. Na vogalu Stritarjeve in Frankopanske ulice se je pripetila sinoči okrog 20. ure huda prometna nezgoda, ki na veliko srečo ni zahtevala človeških žrtv. Z motorjema sta trčila skupaj 32-letni poročnik tukajšnjega pehotnega polka Božo Boksanović in 28-letni na Ruški cesti stanujoči mesar Viktor Vihar. Sunej je bil tako silovit, da je vrgel poročnika na rob ceste, kjer je obležal s hudimi notranjimi poškodbami nezavesten, mesar pa se je hudo poškodoval na desni nogi pod kolenom. Na kraju nesreče se je zbralo precej ljudi, ki so nudili ponesrečencema prvo pomoč. Policijani reševalci so prepeljali hudo ponesrečenega poročnika v vojaško bolnišnico, Viharja pa so obvezali na reševalni postaji.

Nesrečen padec. Na Zrkovski cesti na Pobrežju je padel včeraj popoldne 40-letni delavec Feliks Breznik tako nesrečno, da si je hudo poškodoval hrbtenico. Nezvestnega so mariborski reševalci prepeljali v bolnišnico.

Ponesrečen kolesar. Na Meljski cesti je padel včeraj popoldne 52-letni sodarski mojster Jakob Ramšak s kolesa in se hudo poškodoval na obrazu in na desni roki. Prvo pomoč so ponesrečencu nudili na reševalni postaji.

Policijska kronika. Aretirani so bili Me-zid S. radi telesne poškodbe, Simon D. radi razgrajanja, Branko S. radi splošnega suma, neki Ivan K. radi prevare in Miha Š. radi potepuštva. Prijavljena pa sta bila Franjo V. in Ivan Z. radi prevare.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 9.7 stopinj C; minimalna temperatura je znašala 8.1 stopinj C; barometer je kazal pri 16.5 stopinjah 736, reduciran na ničlo pa 733; relativna 86; vremenska napoved pravi, da bo vreme nestalno.

Na XIII. Ljubljanskem velesejmu, ki se vrši od 3. do 12. junija, je Radio-od-dajna postaja Ljubljana pripravila v paviljonu »J« krasno urejeno razstavo radio aparatov in potrebščin. Vsak, ki se bo na novo prijavil kot radio-naročnik, bo prejel brezplačno detektor s slušalko.

Brez posebnega obvestila.

Umrla nam je naša ljuba, dobra zlata mamica ozir. sestra, tašča in stara mama

Josipina Stojković

v soboto, dne 10. junija 1933 ob 7. uri po daljši bolezni previdena s tolažili sv. vere v 71. letu starosti.

Pogreb pokojnice bo v ponedeljek, dne 12. junija 1933 ob 16. uri iz mestne mrtvašnice na Pobrežju.

Sv. maša zadušnica bo darovana 13. junija ob 7. uri v župni cerkvi Sv. Magdalene.

Maribor, Pola, Selnica ob Dravi, dne 10. junija 1933.

Josip Stojković,

soprog.

Karmen in Zora,

hčerki.

2173

Janko Škerjanc,

zet.

In ostali sorodniki.

Smiljana in Zorica,

vnučkinji.

Shod državne stranke v obmejnem Št. Ilju

Lepa manifestacija za nacionalno politiko. Govorj poslanca dr. Pivka in domačinov. Prošnje in pritožbe kmečkega prebivalstva.

Na binkoštni ponedeljek je bil v Št. Ilju v Slov. goricah javen shod, ki ga je sklicala tamkajšnja krajevna organizacija JRKD. Šentiljčani in okoličani so se valili v častnem številu odzvali. Prišlo je nad 300 resnih mož, med katerimi je bilo nad 100 članov JRKD. Navzoča pa sta bila tudi narodni poslanec g. dr. Pivko in okrajni glavar g. dr. Ipavc.

Shod, ki je bil lepa manifestacija za vsedrjavno politično stranko ob naši se- verni meji, je otvoril predsednik g. Ivan Mermolja, vodil pa ga je veleposestnik in poštar g. Gabriel Sviligoi. Po pozdravnem nagovoru je prvi spregovoril narodni poslanec g. dr. Pivko, ki je izčrpno poročal o zakonodajnem delu v narodni skupščini, o trošarinskem zakonu, ki je navzoče najbolj zanimal, o prodaji vina v vinotocih in o raznih drugih zadevah. Izjavil je, da mora biti kmet prost vseh šikan v svoji kleti. Poročal je tudi o notranji in zunanji politiki in so vsi navzoči njegova izvajanja z zadovoljstvom vzeli na znanje.

Po njegovem poročilu se je razvila živahna debata zlasti glede obmejnega prometa v 10 kilometrskem pasu. Navzoči so prosili poslanca, naj bi se zavzel za obnovo pogodbe z Avstrijo. Svoje želje so podprli z raznimi dokazi. Avstrijci prihajajo namreč kupovat čez mejo, s čemer je precej pomagano našemu kmetu,

obrtniku, trgovcu in gostilničarju. Prav zaradi tega pa avstrijski obrtniki z vso silo pritiskajo na svojo vlado, da prepove promet v tem prostem pasu. Iz gospodarskega stališča bi bilo koristno, če bi tudi naša oblast nekoliko popustila in ne bi tako rigorozno postopala. Ker nimamo na naši strani Mure mlinov in žag, naj bi se dovolilo našim kmetom posluževati se obojih onstran meje. Na ta način bi se omilil odpor avstrijskih obrtnikov, ki tako črno gledajo na našo stran.

Resna debata se je razvila tudi pri razpravi o zakonu za zaščito kmeta. Volilci so opozorili svojega poslanca na resnost položaja kmečkega stanu. Vprašanje kmečkih dolgov je državno socialno vprašanje in mu bo morala vlada posvetiti vso pažnjo. Obdolžitev kmetov dolžnikov, da zakon zlorablajo, ne bo držala, ker zaščiten kmet živi v negotovosti in ne ve kaj bo z njegovim gospodarstvom; da je temu tako, ni kriv zadolženec ampak dejstvo, da se predolgo zavlačuje rešitev zakona.

Prav tako resna razprava je bila glede obrestne mere, ki se namerava določiti na 7 odstotkov kot minimum, kar je dosti preveč. V zaključnem govoru je predsednik g. Sviligoi ponovno poudaril nujnost in izrazil željo, naj bi se poslanec g. dr. Pivko zavzel za vse njihove težnje.

ključili s kitico in vzklikom: »Čujte gore in bregovi, da sinovi Slave smo! Heil Hitler!«

Slovenski gostje so kaj čudno zijali, ko so slišali naenkrat dve tako čudoviti stvari: »Po jezeru...« in »Heil Hitler!« pa so pobarali navdušene rasistične pevce, kje in kako so se kot čistokrvni Germani tako lepo naučili pesmi Miroslava Vilharja? Odgovor pa je bil še bolj presenetljiv. Eden je dejal: »Ich bin doch ein Krainer! Krajnc sem, per mej duš!« Drugi pa je naglasil: »Ich bin aus Cilli! Celjan sem, pa sem ob prevratu ostal kot železničar v Avstriji.« In znova je zadonela v večer Slovenskih goric pesem: »Čujte gore in bregovi, da sinovi Slave smo! Heil Hitler!«

Zanimivo, mar ne? Vse skupaj zveni tako, kakor da bi si bil izmislil humorist, da bi zafrknil blaženo sosedo Avstrijo, pa ni tako. Številne priče iz akademskih poklicev in iz kmečkih vrst, ki so prisostvovala tej zares ginljivi manifestaciji čistega hitlerijanskega režima na naši meji, so vsak trenutek na razpolago, da tudi s prisego potrdijo to kar so slišale...

mana, staroste dr. Chloupek in staroste »Varaždinskega Sokola« dr. Pere Magdiča je bil Hrvatom dovoljen prestop na slovenska tla, samo »Varaždinski Sokol« ni smel imeti svojih rdečih čepic na glavi. Pozneje se je vršila velika ljudska veselica pri Gersakovem hramu na travniku. Veselice se je udeležilo do 5000 ljudi.

Leta 1906 so se začeli na »Murskega Sokola« tudi napadi s strani »Slovenskega Gospodarja«. Napadi so bili popolnoma neutemeljeni, kakor je razvidno iz kronike, a rahločutni starosta dr. Chloupek je zaradi napadov odložil svoje mesto. Kakor je razvidno iz zapiskov, so napadi »Slovenskega Gospodarja« trajali dalje.

Leta 1907 ni hotel dr. Chloupek kljub prošnjam sprejeti mesta staroste. Starosta je bil Anton Misja st. Tudi tega leta je bilo delovanje živahno; prirejali so se izleti. Sokolskega izleta v Prago 28. do 30. junija se je udeležilo 16 Sokolov, med temi tudi pet telovadcev.

Leta 1908 je bil starosta zopet dr. Chloupek. Tega leta je dobilo društvo zastavo. Dne 15. in 16. avgusta se je vršilo razvije. Zastavo je blagoslovil dekan Jurkovič. Kljub dežju se je vršila javna telovadba in je bil obisk s strani prebivalstva prav dober. Na praporu so lepe besede: »Združitev in ljubezen.«

Leta 1912 se je priredilo več izletov, nekaj bratov na je šlo v Prago na Vse-sokolski zlet.

Leta 1913. dne 4. februarja je preminil starosta in ustanovitelj »Murskega Sokola« br. dr. Chloupek. Častno je sprem-

Zagorelo polt

potom NIVEA-creme-olja

Oboje pospešuje zagorenje kože in zmanjšuje nevarnost solnčarice. Pred solnčenjem se je treba dobro namazati. Na ta način lahko uživate brez skrbi svetlobo in zrak. Zavidali vas bodo za vaš zdrav in sportno sveži izgled.

Nivea-crema učinkuje pri vročini prijetno hladeče. Nivea olje vas ščiti ob hladnih dnevih pred velikim ohlajenjem. Obe sta nenadomestljivi, neponarejliivi, kajti le ti vsebujeta eucerit.

Crema: Doza Din 6— do 25—, tuba Din 12— in 17—.

Kulturne vesti

DRAGUTIN pl. DOMJANIČ ZELINSKI.

V noči od srede na četrtek je nenadoma od kapi zadet umrl v Zagrebu veliki hrvatski in največji kajkavski pesnik Dragutin pl. Domjanič-Zelinski. Rojen je bil Domjanič 12. septembra l. 1875 v Krčih pri Sv. Ivanu Zelini. Najprej je bil gojenec zagrebskega plemiškega konvikta, pa tudi pravno fakulteto je dovršil v Zagrebu in se nato posvetil sodniškemu poklicu. Umrl je kot svetnik banskega stola. L. 1909 je izdal svojo prvo pesemsko zbirko v književnem štokavskem jeziku, l. 1917 pa kajkavske »Kipe« i popevke. L. 1924. je izdala Matica Hrvatska njegove »Izabrane pjesme«, istega leta je izšla še zbirka »V suncu i senah«, letos pa poslednja s kratkim naslovom »Pjesme«. Mimo tega je pisal tudi prozo in sodeloval v vseh hrvatskih revijah, včasih pa celo v slovenskih, ki so rade objavljale njegove kajkavske pesmi, ki so dosti bliže slovenščini kakor srbohrvaščini. Dolgo vrsto let je bil predsednik Matice Hrvatske, član društva hrvatskih književnikov in predsednik hrvatskega centra Pen-kluba. Dosti njegovih pesmi je bilo prevedenih na skoraj vse slovanske jezike, pa tudi v nemščino.

Dragutin Domjanič je začel pisati s pojavom moderne malo pred l. 1900 sprva v književni srbohrvaščini, nato pa v kajkavskem narečju. Svoj veliki sloves si je pridobil šele s kajkavskimi pesmimi, ki so za hrvatsko in tudi srbsko slovstvo nekaj docela novega ne le po jeziku, mar več tudi po duhu in svoji globoki lirski noti. Kakor že omenjeno, je ta lirika po temeljih bolj slovenska. Zato je pa pesnik tudi vedno posebno pazljivo zasledoval slovensko slovstvo, zlasti liriko ter bil naš največji prijatelj med hrvatskimi literati. Rad je zahajal tudi med Sloven-

ce in je posebno ljubil naše Slovenske gorice, sploh Prlekijo, kateri je posvetil več pesmi. Kajkavščino, ki je kot jezik leposlovja umirala in odstopala svoje mesto štokavščini književnega jezika Srbov in Hrvatov, je zopet dvignil in ustvaril v njej bisere, ki bodo ostali vedno dragoceni.

Tudi Domjanič sam je najbolj ljubil svoje kajkavske pesmi, zlasti zbirko »Kipe« i popevke. V tej zbirki je v pesmi »Za z bogom« izrekel svoje posmrtno besede, dal svoj portret človeka in odkril svoje srce:

»Znam, skoro me ne bu i ja bum pozabljen,

i samo popevke te male još dale se budu spominjale z vami, tak same si zvonele dale. I štel bi, da v vsakoj živi moje srce, i štel bi, da vsaka ti vrača vsu ljubav, vse lepo, kaj ti si mi dala, ti draga, ti reč mi domača.

Spomin pesnika Dragutina Domjaniča bo ostal živ, dokler bodo ostala njegova dela. Za njim, ki so ga pokopali na zagrebškem Mirogoju z vseni častmi, ki jih narod lahko izkaže svojemu velikemu pesniku, žaluje vsa Jugoslavija.

Max Hermann: Debet. Samozaložba, Gradec 1933. Mariborčan, bančni ravnatelj Maks Hermann je izdal te dni grafično lepo opremljeno, 100 strani obsega- jočo knjižo »Debet«, po kateri bodo z veseljem segli vsi, ki jih zanima ta problem gospodarstva in enarstva. O delu bomo še spregovorili.

Schmeling knock out! V New Yorku je pred sinoči pred 65.000 gledalci Američan Maks Baer porazil bivšega svetovnega prvaka Maksa Schmelinga v 10 kolu knock out.

Jubilej prleškega Sokolstva

Tridesetletno delovanje Sokolskega društva v Ljutomeru.

Omenjenega leta se je začela tudi ženska telovadba. Oddelek je imel osem članic, ob koncu leta 11. Radi ženske telovadbe je nastal neki spor, tako da je krajevni šolski odbor, ki je prepustil Sokolu telovadnico, zahteval nadzorovalno damo pri vajah ženskega odseka. V letu 1905 je bilo delovanje živahno. Tudi izleti so se prirejali v razne kraje. Izlet v Ormož je ptujsko okrajno glavarstvo odpovedalo, in šele na priziv na namestništvo v Gradec, je bil izlet dovoljen. Ko pa se je s težavo izposlovala dovolitve, pa bi ga bili skoraj preprečili Ormožani, ki so se plašili, boječ se škandalov, demonstracij od strani ormoških »Germanov«. Vendar pa so Ljutomerčani vztrajali, ker bi preložitve izleta bila prava blamaža za društvo in bi se na sprotniki veselili zmage. Ta izlet se je vršil 10. septembra. Iz Varaždina je prišel »Varaždinski Sokol«. Sprejem za »Murskega Sokola« je bil v Ormožu pred okoliško šolo na Hardeku, potem je šlo vse nasproti »Varaždinskemu Sokolu«, sprejem bi se naj vršil na dravskem mostu. Okrajni glavar v Ptujju je z orožništvom prepovedal Slovincem prehod na Hrvatsko, a »Varaždinskemu Sokolu« na naša tla. Ljudstva je navrelo neštevilno, ki je bilo radi tega postovanja tako razburjeno, da se je bilo bati soopa-da. Po energičnem nastopu br. dr. Gross-

ljal na zadnji poti v Varaždinu »Murski Sokol« svojega prvega starosta. Posle je vodil dalje brat podstarosta br. Jožko Rajh. Tega leta se je proslavila 10 letnica obstoja »Murskega Sokola«, združena z zletom Mariborskega Sokolskega okrožja. Tudi se je tega leta ustanovil odsek »Sokolski dom«, ki je začel zbirati ustanovne kamne po 50 K. Ob koncu leta je bilo 40 kamnov. Sploh je bilo delovanje zelo živahno in uspešno in je na običnem zboru br. starosta izjavil, da je začelo društvo dobro gospodariti in marsikateri gospodar bi bil zadovoljen s takim lepim zaključkom, kakor so ga položili bratje društveni funkcionarji.

Za društveno leto 1914 je bil izvoljen za starosta br. Jožko Rajh. Delovanje društva tik pred svetovno vojno je bilo živahno. V stalni evidenci je bil Sokolski dom in nakup st. bišča. Tudi so bili že v naprej določeni društveni zleti. Zadnja seja pred vojno je bila 24. maja, na kateri se je razpravljalo tudi o udeležbi pri župnem zletu v Rušah, ki se je vršil na Vidov dan l. 1914. Kmalu nato je izbruhnila svetovna vojna. Sovražnikom narodnega pokreta je bila dana prilika, da so z brutalno roko zatrli vse cvetoče nacionalno delovanje Sokolstva. Prapor in sokolske surke so se morali odložiti ter hraniti za plačilni dan. Vodilni sokolski delavci so bili internirani po taboriščih, zastraženi in zasramovani. Tudi naše društvo je bilo razpuščeno. Starosta br. Jožko Rajh je moral v graško zaprt kot veleizdajalec, ker je zvest svojim sokolskim idealom takrat izjavil, da ne bo streljal Srbov.

A seme je rodilo sad! Iz vrst Sokolov so se polnile one junaške legije, ki so na strani zavezniških velesil na bojiščih vsega sveta pomagale pri svetem velikem delu osvobojenja. Takratni društveni načelnik br. Jože Velnar je kot vojni ujetnik vstopil v Rusiji v jugoslovanski dobrovoljski korpus.

Prvi občni zbor po svetovni vojni je bil 12. januarja 1919, vodil ga je stari starosta br. Jožko Rajh. In solnce svobode je vzbudilo tudi v našem Sokolu novo življenje. Na novosadskem taboru se je prekrstil »Murski Sokol« v sedanje Sokolsko društvo Ljutomer.

Žalosten datum v zgodovini našega Sokola je 11. oktober 1924, ko je na tragičen način preminil starosta br. Jožko Rajh. Slava mu!

Krono svojega delovanja je Sokol doprinesel s tem, da si je v letih 1924 do 1926 ustvaril lasten Sokolski dom, in sedaj je v našem domu dovolj prostora za vse telesno, kulturno in vzgojno delo.

Staroste po Jožkovi smrti so bili eno leto br. Mikl, tri leta br. Baukart in od l. 1928 br. dr. Stajanko.

V letu 1931 je društvo v svojem okviru ustanovilo tri Sokolske čete, in sicer pri Sv. Duhu na Stari gori, pri Mali Nedelji in na Cvenu. V Ljutomerskem okraju je sedaj 11 društev in čet.

Sad svojega plodonosnega dela bo društvo pokazalo ob jubileju 30-letnega delovanja dne 10. in 11. junija tega leta ob priliki župnega zleta v Ljutomeru. — Zdravo!

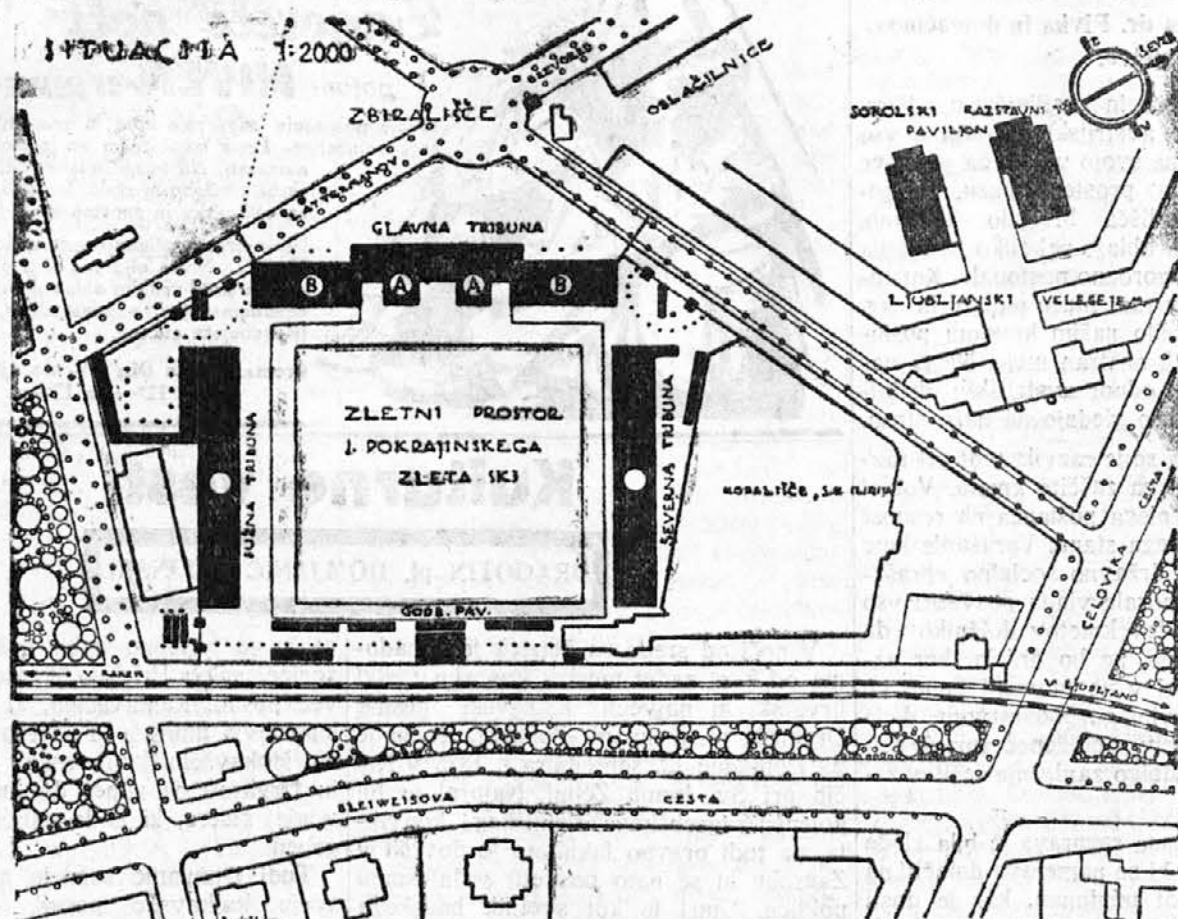
Krono svojega delovanja je Sokol doprinesel s tem, da si je v letih 1924 do 1926 ustvaril lasten Sokolski dom, in sedaj je v našem domu dovolj prostora za vse telesno, kulturno in vzgojno delo.

Staroste po Jožkovi smrti so bili eno leto br. Mikl, tri leta br. Baukart in od l. 1928 br. dr. Stajanko.

V letu 1931 je društvo v svojem okviru ustanovilo tri Sokolske čete, in sicer pri Sv. Duhu na Stari gori, pri Mali Nedelji in na Cvenu. V Ljutomerskem okraju je sedaj 11 društev in čet.

Sad svojega plodonosnega dela bo društvo pokazalo ob jubileju 30-letnega delovanja dne 10. in 11. junija tega leta ob priliki župnega zleta v Ljutomeru. — Zdravo!

Načrt zletišča za prvi pokrajinski zlet SKJ v Ljubljani

Sokolstvo

Poseben vlak v Ljutomer

Župni TO poziva vse nastopajoče oddele, da se odpeljejo jutri zjutraj s prvim rednim potniškim vlakom, ki odhaja ob 5.39 iz Maribora. Dvajset minut pozneje bo odhajal iz Maribora poseben vlak, katerega se naj poslužijo vsi ostali člani in obiskovalci župnega zleta v Ljutomeru. S prvim rednim potniškim vlakom se bo peljalo na zlet tudi vojaštvo. ODHOD IZ LJUTOMERA: prvi vlak bo odhajal iz Ljutomera ob 18.36, posebni vlak pa ob 21. uri.

Prvi pokrajinski zlet SKJ v Ljubljani

Obvestila glavnega zletnega zbora in navodila.

Komaj trije tedni nas ločijo od velikih sokolskih slavnosti v beli Ljubljani. V zletni pisarni je kot v čebelnjaku, vsi odseki delajo s podvojeno silo, vsi člani se zavedajo svoje dolžnosti za čim večji in sijajnejši uspeh zleta. Za zlet je veliko zanimanje v naši državi in v tujini, zlasti bratje Čehoslovaki so razvili obširno propagando za naš zlet, ki se je iz pokrajinskega izpremenil v vseslovanski sokolski zlet. Bratje Čehoslovaki pošljejo za naraščajске dneve 200 naraščajnikov in naraščajnic, ki bodo sodelovali pri javni telovadbi in sprevedu. Za glavne zletne dneve pa pride članstvo s tremi posebnimi vlaki in tremi svojimi sokolskimi godbami. Članstva bo prišlo na naš zlet po dosedanjih prijavah nad 3000. Iz naše države pa se pričakuje vseh udeležencev do 30.000.

Vse Sokolstvo in ostalo občinstvo opozarjamo, da so zletni znaki že na razpolago. Zletni znak je veljaven šele od 21. junija, ko se odpre zletna razstava. Za naraščajске dneve pa daje zletni znak članstva samo vozne olajšave na železnici, drugih olajšav pa ne. Za vodnike naraščaja in dece, ki pridejo in se vračajo s svojimi oddelki, zadostuje naraščajski zletni znak, vendar pa pripravimo vodnikom naraščaja in dece, ki se namestijo potem udeležiti glavnih zletnih dni, da si že sedaj nabavijo članski zletni znak. Za naraščaj veljajo članski zletni znaki tudi za glavne zletne dneve.

Narodni muzej in Narodna galerija bosta odprta v dneh 18., 28. in 29. junija od 9. do 13. ure. Vstop prost.

V prihodnjih dneh izide posebna brošura »Izletni spored« za izlete po končanem zletu. Izletni red, vključno izletna železniška legitimacija, staneta Din 6.— ter se naročata v zletni pisarni. Udeležbo na vseh izletih, objavljeno v »Izletnem sporedu« je treba prijaviti zletni pisarni najkasneje do 20. junija. Opozarjamo vse izletnike, da bo vozil po zletu dne 30. junija poseben parnik iz Sušaka

v Split, iz Ljubljane pa poseben vlak na Bled in v Bohinj. Vožnja na Bled in Bohinj bo po železnici tretjinska, za vse ostale zlete pa velja polovična vožnja.

Vstopnice za II. predzletni dan in za glavne zletne dneve se dobivajo v Ljubljani v zletni pisarni, pri Ljubljanski kreditni banki in njenih podružnicah v Celju, Kranju, Mariboru, Novem Sadu, Ptuj, Splitu in Zagrebu, in pri Kreditnem zavodu v Ljubljani. Ker bo v glavnih zletnih dneh velik naval za vstopnice pri blaginjah, opozarjamo vse obiskovalce zleta, da si nabavijo vstopnice že vnaprej. Hitite torej nabaviti vstopnice, če si hočete preskrbeti lep in udoben sedež na tribunah.

Vse ostale informacije glede izleta se dobijo vsak dan v zletni pisarni v Ljubljani, Narodni dom, tel. 32-74, ter pri društvenih edinicah.

Mladinski nastop šentlovreške sokolske mladine. Mladina sokolskega društva Sv. Lovrenc na Pohorju priredi na praznik Telovega 15. t. m. ob 16. uri popoldne na šolskem vrtu svoj nastop, na katerega vabimo vse Sokole in prijatelje sokolstva. Odzovite se vsi prisrčnemu vabilu naših najmlajših!

Članstvo Sokola Studenci. Legitimacije za pokrajinski zlet dobe vsi člani in vsi, ki nameravajo na zlet v Ljubljano pri društvenem tajniku br. Žerjavu.

Sport

Mednarodni sabljaški turnir v Mariboru

VELIKE IN POMEMBNE BINKOSTNE PRIREDITVE.

Kakor smo že poročali, se je vršil v Mariboru za binkostne praznike veliki sabljaški turnir, ki je bil prvi v večjem obsegu in mednarodnega pomena v naši državi. Turnirja so se udeležili iz naše države: Ilirija (Ljubljana), Makabi in Concordia iz Zagreba, Obilič iz Vel. Beč kereka, Hakoah iz Subotice in mariborski akademski sabljaški klub ter Steiermärkischer Landes-Fechtclub, AGK in Grazer Turnverein iz Gradca. Vsega skupaj se je udeležilo turnirja okoli 100 sabljačev in 50 oficijelnih zastopnikov dunajskih klubov, avstrijske sabljaške zveze in članstvo jugoslovanske zveze s celim svojim odborom.

Prireditve je potekla v popolno zadovolstvo vseh udeležencev. Njen namen je bil mariborskemu občinstvu demonstrirati sport, ki nima ničesar sirovega v sebi in je zlasti za inteligentne poklice radi svoje gibčnosti posebno pripraven.

Rezultati turnirja so pokazali, da so sabljači iz Zagreba kot centra sabljaškega športa in sabljači iz Subotice in Velikega Bečkereka močnejši kot naši. Pa tudi slovenski sabljači se stalno izpopolnjujejo, v prvi vrsti člani SK Ilirije, ki jih trenira izborni sabljaški učitelj gospod polkovnik Cvetko. Rezultati, ki smo jih dosegli Slovenci v državnem prvenstvu, so vsekakor častni. SK Ilirija si je priborila državno prvenstvo v damskem floretu in v floretu seniorjev. Mariborski akademski sabljaški klub pa državno prvenstvo v epeju seniorjev. Poleg tega pa še več drugih in tretjih mest.

Mednarodna borba proti Avstrijcem je pokazala popono utrjenost naših sabljačev. V borbah za državno prvenstvo so se namreč precej izčrpali, dočim so bili Avstrijci sveži in neutrujeni. Zato je tudi poraz sabljačev iz dravske banovine v razmerju 2:1 razumljiv.

V okviru državnega prvenstva je bil v terasni dvorani hotela »Orel« slavnostni

oljubni zbor JMS, kateremu je predsedoval najprej senator g. dr. Ploj kot starosta, nato pa podpredsednik JMS g. Büchler v zastopstvu obojelega predsednika Zveze ministra v. p. dr. Mažurinčiča. Prisotnih je bilo okoli 50 delegatov raznih sabljaških združenj naše države. Občni zbor je pokazal, da se sabljaški šport, ki je v naši državi še mlad, stalno razvija.

MASK je priredil na čast udeležencev turnirja tudi banket, ki mu je predsedoval podban g. dr. Pirkmajer. Banketa se je udeležilo 50 oficijelnih predstavnikov.

Mednarodnemu turnirju in akademiji so prisostvovali tudi ban g. dr. Marušič in predstavniki civilnih in vojaških oblasti.

Svetovna prvakinja in olimpijska zmagovalka Ellena Preisova je sicer prisostvovala turnirju in akademiji, pa ni mogla nastopiti, ker je imela od treninga za sabljaški turnir za evropsko prvenstvo (8. do 30. t. m. v Budimpešti) vneto oko. Namesto nje je nastopila njena trenerka, izborna borilka v damskem floretu, vdova pok. svetovnega sabljaškega mojstra Neraliča ga. Neralič. Verdnikova proti polkovniku g. Cvetku (Ilirija). Ta borba je bila na akademiji tudi najlepša in najzanimivejša.

Akademija je zelo lepo uspela in je bila velika unionska dvorana nabito polna. V borbah so nastopali letošnji državni prvaki v posameznih orožjih proti lanskim prvakom.

Mariborski akademski sabljaški klub je s tem turnirjem pokazal upravičenost svojega obstoja in delavnost svojih članov. Ves turnir je bil vzorno organiziran, za kar gre v prvi vrsti zasloga okrajnemu glavarju g. Milanu Makarju, senatorju g. dr. Ploju in g. dr. Picherju.

MASK bo tudi v bodoče ostal v ospredju sabljaškega športa in dvigal njegov pomen za krepitev telesa. Želimo mu naj lepših uspehov.

Mednarodne rokborbe so sinoči končale takole: Milousnić in Girilov sta se borila neodločeno, Angelescu je zmagal v 16 minuti nad Jandro in Schwarzbauer pa je v 33. minuti porazil Wagnerja. Drevi se srečajo: Mrna in Girilov, Milousnić in Wagner ter Angelescu in Schwarzbauer. Jutri, v nedeljo pa nastopijo: Bogar in Jandera, Angelescu in Wagner, kot zadnji par v odločilnem boju Milousnić in Girilov.

ASK Primorje:SK Rapid. Jutri, v nedeljo 11. t. m. gostuje ASK Primorje iz Ljubljane v Mariboru ter bo odigral proti SK Rapidu prijateljsko tekmo. Tekma bo na igrišču SK Rapida s pričetkom ob 16.30.

Jugoslavija:Romunija. V tekmovalni za balkanski pokal se bosta jutri, v nedeljo srečala v Bukarešti Jugoslavija in Romunija. Potek tekme bo prenašala radio postaja Zagreb, in sicer ob 17.30.

Mednarodne motorne dirke v Mariboru. Motoklub Maribor bo priredil 15. in 18. junija na dirkališču na Teznu velike mednarodne motociklistične dirke. Za to prireditve so se prijavili najboljši evropski dirkači, med njimi Danec Niels Soerenssen, Dunajčan Killmayer, Francoz Berendt, črnc Tella iz Abesinije, Hoffman iz Nemčije itd. Na startu bo nadalje kompletna ekipa jugoslovanskih vozačev, ki so že mnogokrat tekmovali v tujini in želi mnogo uspehov. Motoklub Maribor se ni ustrašil ne dela ne stroškov ter sestavil program tako, da se bo nudil zares prvovrstni motorni sport.

Dokumenti »lojalnosti« naših nemških sodržavljanov

Imam že nad 50 let opravka z Nemci. Saj sem že hodil v šolo v slovenskem mestu, kjer je bila na višji gimnaziji slovenska beseda pod občutno kaznijo prepovedana. Pozneje sem imel z njimi še več opravka v trgovini, kjer sem imel veliko prilike vseskozi spoznati zlasti spodnještajerske Nemce, še bolj pa tiste prav za prav renegate, ki so se šli za hujše Nemce kakor so oni pravi iz rajha. Čisto do gola pa sem zlasti sedanje spoznal ob priliki obiskov pokojnega starega avstr. cesarja v Celju. Maribor je zame na tem področju znanja le še neka »visoka šola«.

Iz te svoje dolgoletne prakse hranim in upoštevam posebno eno dobrodošlo skušnjo obračunavanja z Nemci. Pred njo treba stopiti le z brezobzirno resnico, ki vpliva nanje tembolj, čim globlje prihaja iz njih lastne orožarne. V naglici za prvi poskus se omejim na sledeča dva dogodka:

Pri nas še ni bil oficijelno znan izid pravih za Hitlerja odločilnih volitev v Nemčiji, že so se naši »lojalni« sodržavljanji naslajali nad novo izdelano karto porazdeljene Jugoslavije, s posebnim ozirom na Slovenijo. »Marburg wieder unter Graz«. S kakšno razigranostjo so izzvele te besede, čeprav še ni minilo niti 20 let, odkar so morda prav isti gotovo pa večina posebnih mariborskih Nemcev, Gradec preklinjali, ker je zlasti na gospodarskem polju prav mačehovsko postopali z njimi. Ta karta je bila na vpogled v pisarni nekega — recimo intelektualca.

Neki dunajski podjetnik se je ob prvem izbruhu sedanjega avstrijskega krize zanimal za nakup posestva v Jugoslaviji, še bolj pa želeč zamenjave. Obrnil se je zadevno na neko tukajšnje podjetje. Vedoč, da je v bližini Maribora več takih posestev, katerih nemški gospodarji istotako želijo tjia preko meje, se je to podjetje obrnilo na več takih naslovov. Obrnilo pa se je v slovenščini na naslov oskrbnitstva posestev, upoštevajoč, da bodo lastniki sami naravnost planili po taki priliki in to tembolj, ker je bilo po naključju znano, da tudi oni občutijo krizo, tu pa se jim mudi prilika za rešitev. In upoštevalo se je pri tem tudi, da ima vsako teh posestev že v svojem lastnem interesu, ako ne naravnost slovensko narodno čutečega, vsaj takega oskrbnika, ki razume tudi slovensko.

Pa kaj se je zgodilo? Temu bo sedaj že mesec, toda doslej je izmed tolikih in takoj odgovoril le eden osebnost na dopisnici v dveh stvkih, v katerih poveda ne razume slovensko.

Zelo zanimiv in nekoliko zgodovinski važnosti je odgovor podjetja na to »ljubeznivo« dopisnico. (Ta odgovor se bo uporabil ob prihodnji priliki.)

Iz življenja v sovjetski Rusiji

SLIKA MALOMEŠČANSKE DELAVSKE DRUŽBE.

Docela ob strani ostalega sveta se razvija v sovjetski Rusiji novo življenje, ki bi ga mogli imenovati kolektivizacijo duha v pravcu malomeščanstva. Razvoj v to smer nam kažejo že male delavske hiše na periferiji Moskve, ki sicer zastojajo za evropsko sodobnostjo, so pa tega osredja vsega temelja sovjetskega režima. V teh malih hišah je poleg sobe in kuhinje tudi kopalnica, kar pomeni velik, naravnost ogromen napredek napram predvojnemu časom, ko delavci v Rusiji sploh niso stanovali v meščanskih stanovanjih, ampak v barakah brez vsake udobnosti. Take barake so ponekod sicer še vedno v modi in tudi vse kleti so polne družin, toda te pripadajo le najnižjemu proletariatu in so le prehodnega značaja. Z življenjem v lastnih, kolikor toliko udobnih stanovanjskih hišah, se spreminja tudi mišljenje in gledanje na svet. Stanovanja s kuhinjo in kopalnico spreminjajo ves duhovni obraz proletarske družine. Oče je tovarniški delavec, mati gospodinja, hči — studentka. Tega v Rusiji poprej ni bilo. Višja omika je bila skoraj izključno le privilegij višje kaste. Vse to kaže izrazito pot v malomeščanstvo z vsemi tipičnimi znaki dobrih in slabih lastnosti. Ljubezen do premoženja narašča. Denar nima take privlačnosti, in sicer ne samo zaradi tega, ker nima prave vrednosti, in tudi ne samo zaradi pomanjkanja obleke, obutve in živila, ampak v prvi vrsti zato, ker izgubi takoj svojo moč, čim se ne spremeni v blago. Stanovanje, pohištvo, obleke — to so reči, do katerih ima novi ruski malomeščan zaupanje.

V soglasju z vsem tem je tudi zmagovalni pohod kiča, katerega se je zahodna in srednja Evropa že otresla. Moskovske trgovine imajo sedaj skoraj vse posebne oddelke, v katerih se prodajajo vse like množine najrazličnejših neokusnosti: umetne palme, papirne cvetice, cenene vaze, kipi iz sadre itd. Odjemalcev je vedno veliko; vsi malomeščanski domovi nastali iz vrst poprejšnjega zapostavljene proletarijata, so okrašeni s tako drobnarijo. Prav nič boljše tudi ni pohištvo, katero moreš nabaviti samo s posebno uradno nakaznico. Naposled pa se pridružujejo še vse mogoče slike boljše in boljše voditelje, izgotovljene v istem stilu kakor so bile nekoč pri nas tovarniško producirane cenene slike svetnikov. Okraski so večinoma boljševiski znaki s srpom in ključem, podobe kmetov in delavcev ali pa rdečih vojakov. Neredko kdaj se pa izoblikuje novi malomeščanski okus tudi v profivske simbole, groteskne kombinacije križev, podobe psov, carskih generalov itd. Skratka, ruski proletarijat pričinja sedaj tam, kjer je bil evropski delavec ob začetku sedanjega stoletja. In kakor je tedaj dobil v Evropi stanovanja le privilegirani proletarijat, tako jih dobiva tudi dandanes v Rusiji le protežirani.

Temu materialnemu razvoju ustreza tudi duhovni. Sovjeti so izvršili to eno veliko delo: odpravili so skoraj popolnoma prejšnjo nepismenost. Toda samo znanje čitanja in pisanja še ni kultura. Duhovna kultura potrebuje duhovnega razvoja, ki pa more biti le samostojen. Tega diktatorski sistem, ki objema vse javno življenje, ne more ne izzvati ne dovoliti. Tak sistem ustvarja pač znanje, toda znanje, ki je natanko dozirano in izoblikovano: določeni svetovni nazor in določeno, nespremenljivo presojanje vsakega življenjskega pojasa. Okostenele dogmatične ne pozna svobode misli in mišljenja, zato pa enostranski fanatizem. Zato ni nič čudnega, da je nova pismenost preplavila vso ogromno Rusijo s polovično naobrazbo. Ljudje mislijo, da nekaj vejo in znajo, v resnici pa ne vejo in ne znajo skoraj ničesar, ker se nikdar niso učili samostojno misliti. Njihove misli drče po ugajenih in točno določenih tirih uradno določenih kategorij. Duhovni zid, s katerim je obdana sovjetska Rusija, je visok, in čezenj ne more iz ostalega sveta nobena knjiga in nobena umetnina ali sploh duhovna dobrina, ki ji manjka »imprimatur« sovjetske gospode. Celo svobodna kritika v mejah strankarske pripadnosti, ki je bila v sovjetskih sprva dovoljena, je sedaj stro-

go prepovedana. Vse mora iti po strogi birokratični poti, duhovnih in miselnih borb sploh ni več, vse direktive prihajajo od zgoraj.

Sovjetska Rusija je pa tudi dežela brez senzacij. Časniki nimajo rubrik za lokalne vesti. V državi živi 162 milijonov ljudi, toda po sovjetskem tisku sodeč se v njej nikoli nič ne zgodi. Dva vlaka se zaletita drug v drugega, 60 potnikov je

mrtvih — časniki molče. In tudi iz literature so izgnana vsa človeška čustva, razen razrednih. Toda družina je kot pravna in državna ustanova zopet v čisti. Ločitve zakonov se dovoljujejo le zelo nerado. Žena ne odloča več sama, če hoče imeti otroke ali ne. To nalogo je prevzela posebna uradna komisija, ki odloča po zdravstvenih in socialnih vidikih. Ves ta razvoj v malomeščanstvo je pač posledica duhovne utrujenosti po revoluciji in bo vodil prej ali slej tudi do političnega malomeščanstva.

Poglavje o ženskem svetu

RAZVOJ ŽENSKÉ V POSAMEZNIH KRAJIH IN POD UPLIVI MODERNEGA ŽIVLJENJA.

Po čem spoznamo žensko na prvi pogled? Kako spoznamo, katere narodnosti je?

Na obeležje plemena vplivajo podnebje, vzgoja, socialni položaj, politične razmere, običaji in položaj dežele, ker se po njih oblikuje.

Dve sestrice istega plemena: Finka in Madžarka. Kaj imata ti dve skupnega? Nič, razen morda etnografski koren. Na prvi zemlji v večni borbi za obstanek utrjena Finka z ustaljenim značajem in moralno, pa njena sestra ljubka Madžarka z iskrimi očmi, ki živi v boljših socialnih razmerah! Dve hčeri istega plemena: Gruzinka tam gori s Kavkaza pa Baskinja tam doli v Pireneji! Nič ne spominja na sorodnost plemena, ne tip ne lastnosti. Prav tako sta si prav zelo podobni Baskinja in Nemka z gornje Bavarske. Podobni odnosi ustvarjajo podobne tipe.

Pojdimo v Pariz, Madrid, Varšavo; že na ulici ugotovimo: ta, ki gre pred nami, je Nemka. Obraza ji skoraj nismo videli, ali hoja jo izdaja.

Že leta in leta srečujemo Rusinjo, ki se je brez svoje države v tujini razvila v emigrantko — čisto nov tip. Ali ko je bila prišla v deželo, smo jo spoznali od daleč — tako rekoč po silueti. Velika redkost je, če vidimo pravo plemensko Rusinjo. V njeni krvi je dosti mešanice tatarske, kavkaško-azijske, kavkaško-semitske, a pri plemstvu germanske in romanske krvi, pa je vendar jasno eno: ona je ruska duša. A ko bi vas vprašali, po čem to sodite, bi morda odgovorili: »Sam ne vem, ampak tako čudno pomehkužena je videti.«

Po obsegu velikanska Rusija, bogata z blagom, je ustvarila poseben tip ženske: lahkomiselno in razvajeno. Tako da niti pomanjkanje vsake vrste niti moralna beda v emigraciji ni mogla uničiti na nje ustnih nasmeška razvajene ženske.

Torej zgodovinska tradicija, civilizacija, vzgoja in vse drugo, kar je s tem v zvezi, je plemenski pečat dežele, ki se kaže v tipičnem izrazu obraza.

Po čem ločimo Poljakinjo, njeno plemensko sestro? Najpoprej (poleg čistega plemena in nedostatka tatarske mešanice) po starejši civilizaciji in povprečno višji stopnji inteligence. Je pa velik razloček med aristokracijo, nižjim plemstvom in meščanstvom. Ljubezniva in na videz kapriciozna Poljakinja si je tega tudi v svesti. Poljakinja je patetična. Prav patos pa je otrokom velikih dežel. Neki književnik, po imenu Hans Bertge, ki je veliko potoval po svetu, mi je nekoč pripovedoval, kako Portugalski štejejo: denar štejejo po najnižji denarni enotici, kavalerijo po konjskih kopitih, a hišne številke po oknih, ki so spredaj na hiši. Ne vem, ali je to res ali ne. A za manjše dežele je to značilno s psihološke strani.

Prav poučen primer nam je Američanka, kakor ji mi najrajši pravimo. Pokazala je, kako si more narod brez plemena v kratkem času ustvariti svoj tip. In kako se človek pod pritiskom prilagajalnih razmer razvija in hitro doseže svoje karakteristične lastnosti. Poznamo dva tipa Američanke. Eden je pendant moškemu: zdrava, polna, brezskrbna in negovana v svojem razvoju, z zdravimi in živimi očmi. Druga je nežna, majhna, na videz šibka, z otroškim izrazom v očeh, topim noskom in majhnimi ustni — z ljubko linijo ženskosti, kakršno vidimo tudi v filmu. Oba tipa sta si po svoji vnanosti očitno različna, toda duševno čisto enaka.

Obe predstavnici svoje mlade domovine se odlikujeta po brezobzirnem naivnem ameriškem egoizmu. Njun cilj je: moški se mora zanjo žrtvovati do smrti. Življenje Američanke ni videti niti malo komplicirano, ampak nasprotno, popolnoma preprosto. Mož mora delati. Preko njegove glave gredo vzporedno: načrti, bogastvo in — doma žena.

Vse drugače je v Nemčiji, kjer je moških manj od žensk, kjer »zemlja vse, kar daje, daje z napornim delom človeških rok«. Nemka ni niti utegnula niti imela prilike, da se pomehkuži. Morala je delati. Ostro podnebje, slaba zemlja in odtod večno hrepenenje po »solnčnem jugu«. Tako se je razvijala tudi civilizacija v večni borbi za obstanek, moški je bil vse. Ženska je bila odrinjena in oropana vseh pravic. Moža je gledala tako, kakor noben drug civiliziran narod. Zato se je nemška žena hitreje prilagodila današnjim razmeram kakor žena katerega koli drugega naroda.

Galantnost je bila v prejšnjih letih nekaj naravnega. Toda sedaj se izgublja, odkar stopajo ženske v javno življenje. S tem, da postaja ženska v političnem, socialnem in družabnem pogledu enakovredna z moškim, gine tudi njena pomehkuženost.

Dejstvo, da si je utrla ženska pot v različne panoge poslovnega življenja, je v marsičem vplivalo na njeno dušo. Njene duševne lastnosti so se zato precej izpremenile, predrugačila se je na zunaj in na znotraj. Prva in najvažnejša duševna lastnost emancipirane prosvetljene ženske, ki dela, je: občutek neodvisnosti in samostojnosti! Pri ženski se na ta način krepi samozavest, pogum za borbo in prizadevanje, da samostojno teži za svojimi cilji.

Ženska vse bolj napreduje in nobenega dvoma ni več, da se žensko delo globoko odraža v njeni duši in jo korenito izpreminja. Ustvarja se nov tip samostojne, neodvisne, samozvestne ženske.

Tisti prejšnji tipični sladkobni nasmehek na ženskih ustnih je izginil, poteze so postale krepkejšje in značilnejše, in to je tudi storilo, da je današnja ženska lepota prava popolnost. Posebno mikavnost daje današnji ženski zdravo in vitko telo, ki spričo zdravih sportov dela žensko še privlačnejšo in elegantnejšo.

Dandanes ne pomeni telo nič grdega, kar bi se moralo skrivati. Ono ni več tisto, zaradi česar bi se bilo treba lagati ter se pretvarjati in skrivati za debele zidove predsodkov. Sodobno in racionalistično človečanstvo si je na čistem, da mora biti na to stran laž izključena: telesu se priznava vsa važnost in njegov veliki pomen.

Silha eksplozija na reki.

Po reki Montmorency je plaval pred dnevi po toku navzdol neki večji čoln, na katerem je bil tudi zaboj dinamita. Razstreljivo je nenadoma iz neznanega vzroka eksplodiralo in razneslo čoln in posadko na drobne koščke. Pri tem je bilo ubitih 7 oseb, tri pa so bile ranjene tako zelo, da so kmalu nato umrle.

Nova letalska baza v Trstu.

V Trstu je bilo nedavno otvorjeno novo pristanišče za hidroplane. S tem je storilo letalsko podjetje »Sisa« novo etapo v svojem razvoju. Omenjeno družbo so ustanovili leta 1926, bratje Cosulich. Letala te družbe so preletela v preteklem letu skupno nad 600.000 kilometrov in so prevozila nad 10.000 potnikov. Otvoritev nove baze za hidroplane je prisostvoval tudi vojvoda de Aosta.

HITLERJEVCI MED AVSTRIJSKO VOJSKO.

Avstrijske oblasti so prijele in zaprle 61 častnikov, podčastnikov in vojakov avstrijske vojske, ki so tajno sodelovali pri narodnih socialistih. Obtoženi bodo veleizdaje.

Nezaslišana predrznost kaznjencev.

Ameriška kriminalna kronika je zopet zabeležila nezaslišano drzen beg 11 kaznjencev iz državne kaznilnice »Lansing« v državi Kansas. Med igranjem nogometne tekme na kaznilniškem dvorišču je omenjenih 11 kaznjencev, ki so bili večinoma obsojeni na dosmrtno ječo, napadlo paznike, ki so niso mogli braniti in jih razorožilo. Nato so kaznjenci pobegnili s pomočjo vrvi, ki so jo očitno že prej vtihotapili v ta namen, čez zid iz kaznilnice. S seboj so vzeli kot talca jetniškega ravnatelja in dve ženski. Na cesti so napadli več avtomobilistov, jim s silo odvzeli vozila in se odpeljali v blaznem diru. Policija, ki jih je zasledovala, se ni upala streljati na begune, ker so se ti v svojih vozilih skrivali za ugrabljenе talce. K zasledovanju zločincev je bilo nato pritegnjeno tudi vojaštvo, ki pa s policijo vred doslej še ni imelo nobenega uspeha.

Kakšne poklice imajo ameriške žene?

Število žensk v Ameriki, ki so se posvetile prostim obrtom, se je v zadnjih letih močno dvignilo. Pred kakimi tridesetimi leti je imelo lasten poklic v Ameriki okrog 4 milijone žensk, dočim jih izvršuje sedaj samostojen poklic že nad 11 milijonov. Posebna uradna statistika dokazuje, da se je od teh posvetilo pekovski poklicu 9.000 žensk, tapetniškemu 1.600, dočim je v zlatarskem obrtu komaj 10 zastopnic nežnega spola. Tudi gozdarstvo ni preveč všeč Američankam, ker je v vseh Združenih državah le 15 ženskih gozdarjev. V drugih poklicih je 4.000 šoferk avtobusov, 2.000 šoferk osebnih avtomobilov, 1.800 sodnic in odvetnic, 1.200 policajk, 700 detektivk, dočim odpade vse ostalo visoko število učiteljice, profesorice, pisarniške moči, telefonistke itd.

Cinizem.

Eno interesantno anekdoto izza časa, ko je nastala na newyorški borzi tista znana panika:

Neka znana oseba, kateri je njen bankir sporočil, naj pošlje takoj, najdalje pa do jutri dopoldne do desetih 10.000 dolarjev, ker bo sicer prodal vse njene dolnice, je takoj pohitel k predsedniku neke zavarovalnice, kjer je imela polico za 50.000 dolarjev in zahtevala posojila 10.000 dolarjev.

»Ali,« je odgovoril predsednik, »saj je komaj dve leti, kar ste pri nas zavarovali, in vi sami nam niste dali doslej nit 2000 dolarjev. Na kaj naj vam damo 10.000 dolarjev?«

»To meni nič mar!« odgovori zavarovanec, »ali mi boste dali zahtevanih 10.000 dolarjev ali pa boste dali jutri moji vdovi 50.000 dolarjev.«

Pravijo, da je ravnatelj zavarovalnice takoj izplačal zahtevano vsoto.

Točna ura.

Ko sem bil pred nekaj dnevi na Glavnem trgu, sem pogledal na stolp, da vidim koliko je ura. A glej ga spaka. Kazalo je 2, bilo 12, v resnici pa je bila 10 ura jutraj!

»Kaj se je zgodilo.«
»Ni, tu ima nekdo priliko za delo!«

SAKDANJA ISTINITOST

Okrogel, dobrodušen »pretec«, italijanski večnik, se v vlaku zaplete v pomenek i pisatelj. Pisatelj: »Sijaven poklic, precastiti, posebno kot izpovednik, jelite?«
»Kakšne grehe vam moški razodevajo!«
»Ahovnik:« »Ni tako hudo, dragi gospod... Pri tem pa še po večini pretiravajo.«

Minirij. S. K. K. K. K.

OCEANOPOLIS

Roman o skrivnosti človeške prošlosti

»Ne odgovarja,« je dejal profesor razburjeno. »Telefon ne funkcionira.«

Člane ekspedicije in moštvo je prevzela nenadna bojazen. V globini okoli tisoč metrov se je moralo nekaj zgoditi, toda kaj, tega ni vedel nihče in si ni mogel pojasniti. Silno vznemirjenje je premagal prvi inženjer Skomar. Zaustavil je spuščanje in obrnil tok kolesa na dviganje.

»Kaj delate?« je vprašal kapitan.

»Dvigam...« je odgovoril inženjer. Toda v tistem trenutku se mu je nenadoma zazdelo, da odpor pri dviganju ni tak, kakor bi moral biti, in v glavo mu je šinila strašna misel...

»Žica se dviga brez aparata!« je kriknil in pritisnil na vzvod ter pospešil dviganje na najvišjo možno brzino.

Kolo se je vrtelo vedno hitreje in vedno lažje. S tem pa je postajalo tudi inženjerju in vsej ekspediciji vedno bolj jasno, da se dviga iz morskih globin samo še spoj, ki je vezal potapljaško pripravo z ladjo.

Nastali so trenutki mučnega pričakovanja. Nihče ni spregovoril besede, toda na obrazih vseh se je poznalo, da se zavedajo tragedije, ki se je po vsej verjetnosti pravkar odigrala v temni globini tisoč metrov pod morjem, da se pa zavedajo še bolj tudi tega, da so brez moči, da nimajo prav nobenega sredstva, da bi jim omogočilo priskočiti na pomoč potapljalcu.

Še trenutek, in na površini se je prikazal konec žične vrvi in kabla... brez aparata... brez doktorja Doljana...

»Tako je. Zgodilo se je nekaj nepričakovane...« je vzklil inženjer in ves vztrepetal.

»Vse pa vendar še ni izgubljeno!« je dejal zdravnik doktor Potokar. »Aparat je vendar opremljen s pripravo, ki mu omogoča dvig iz globine tudi v primeru, če se prekine vez, ki ga spaja z ladjo.«

»To je res še zadnje upanje,« je odgovoril inženjer. »Toda zdi se mi, da je prazno. Sicer pa...« Pri teh besedah je naglo, kakor da se je šele takrat domislil, zgrabil konec žične vrvi in telefonskega kabla ter ga začel napeto opazovati.

»Žica je prerezana!« je vzklil tedaj prvi mehanik. »Poglejte, gospod inženjer, odrezana je popolnoma gladko z ostrim rezilom. Rez je tako gladka, kakor da bi bila napravljena z brivno britvijo...!«

»Popolnoma točno,« je pritrdil inženjer. »Spoj se ni pretrgal radi pritiska, ker sicer bi se poznalo, da je vrv pretrgana. Tega tudi ni mogla napraviti nobena morska žival. Rez je napravljena z neko umetno pripravo!«

»To je popolnoma izključeno,« je vzklil profesor. »Saj je docela nemogoče, da bi potapljalec naletel v globini tisoč metrov pod gladino oceana na kakršnokoli mehnično pripravo, ki bi mogla to storiti. Po mojem mnenju je vendarle mogoče, da je to napravila kakšna neznana morska pošast. Doljanovo poročilo o opazovanju neklih neznanih potomcev predpotopnih zavrijev nam edino more razjasniti to skrivnost. Mogoče je, da imajo te pošasti kakšen organ, ki jim služi za to, da prerežejo na dvoje živali, katerih se hočejo obraniti ali pa jih hočejo požreti.«

»Tega ne verjamem,« je odgovoril inženjer. »Popolnoma izključeno se mi zdi, da bi mogla kjerkoli, pa bodisi tudi v

največji globini oceana živeti žival, ki bi mogla na tak način prerezati debelo jekleno žično vrv. Ne pozabite, gospod doktor, da je bila naša vrv izgotovljena iz posebne, skrajno močne in odporne snovi. Če je ni mogel pretrgati ves ogromni pritisk višine enega kilometra vode, potem je tudi ni mogla kakor z brivno britvijo gladko prerezati nobena še tako močna žival. Tudi če bi bilo njeno orožje iz samega jekla, se ji to nikoli ne bi moglo posrečiti.«

»Kdo pa je potem to storil?« je skoraž užaljeno ugovarjal doktor Potokar.

»Meni se zdi tudi popolnoma izključeno, da bi bil vez prerezal kdo drugi, kakor katera neznanih globinskih pošasti,« je pritrdil kapitan.

»Vse prerekanje o tem je sedaj popolnoma brez pomena,« je menil profesor. »Dejstva nam ni mogoče spremeniti. Edino kar nam ostaja je to, da počakamo na vrnitev doktorja Doljana. Če funkcioni- rajo priprave za samostojno dviganje, potem gotovo že delujejo; in ko se vrne, nam bo sam najlažje pojasnil, kdo je presekjal spoj med aparatom in ladjo.«

»Zdi se mi, da je to upanje prazno...« je vzdihnil inženjer. »Gospoda, polasča se me temna slutnja, da se je tu spodaj pod nami zgodilo nekaj, česar si nikoli ne bomo mogli razložiti, da se je zgodilo nekaj, kar bo ostalo večno nerazrešljiva skrivnost.«

»Torej mislite, da se doktor Doljan nikoli več ne bo vrnil na površino?« je vprašal kapitan.

»Žal, tako je...« je vzdihnil inženjer.

»Jaz pa nisem tak črnogled,« je dejal Potokar. »Zaenkrat nimamo še prav nobenega povoda misliti, da je naš raziskovalec za vse večne čase izgubljen. Treba nam je samo počakati še nekaj časa, in opazili ga bomo zopet na gladini.«

»Upajmo!« je dostavil kapitan.

In člani ekspedicije, mehaniki in mornarji so nemo strmeli v morske valove ter napeto pričakovali, kdaj se bo

na njih prikazal aparat z doktorjem Danilom Doljanom. Tako so potekale minute in potekla je tudi cela ura, potekla druga, tretja, četrta. Doktorja Doljana ni bilo...

IV.

Ko je doktor Danilo Doljan opazil pod seboj svetlobo in nato približevanje nečesa temnega, je takoj zasutlil, da se dogaja nekaj nenavadnega, česar v globinah oceana nikoli ni pričakoval. Tako je tudi sporočil po telefonu profesorju Roškariju. Toda njegovo poročilo je bilo nenadoma prekinjeno. Zaradi so pod vplivom neklih neznanih nevidnih žarkov ugasnili, in tisti trenutek so nehali delovati tudi vsi drugi instrumenti. Potapljalec je bil nenadoma v popolni temi, da ni vedel kaj se dogaja z njim in z njegovim aparatom. Bil je popolnoma brez vsake moči. Čutil je samo še to, da je nekaj prerezalo žično vrv in telefonsko napeljavno, s katero je bil zvezan s krovom svoje ladje. V naslednjem trenutku pa je že z največjo grozo občutil, da vplivajo od nekega nanj neki tajni- stveni tokovi, ki mu otrpnjujejo ude in ledenijo kri v žilah. Skušal je preganiti prste na roki — zaman. Bili so trdi in negibni. Obenem je čutil, kako se mu meglji tudi um in mu polagoma izginja zavest. Imel je samo še toliko časa, da je občutil vse ono kar občuti človek v trenutku umiranja. Potem je ugasnil vse okoli njega in bilo je trenutno vsega konec...

Ko se je zopet prebudil iz mrliške nezvesti, je ležal v mehki postelji v mali sobici, ki ni imela nobenega okna, in kakor se mu je zdelo, tudi vrata ne. Trudno je odprl oči in se izgubljeno ozrl okoli sebe. Ni se mogel zavedeti, kaj se je z njim zgodilo, še manj je pa vedel, kje je. Segel si je z roko preko čela, kakor da bi hotel prebuditi spomin, ki se mu ni hotel vrniti.

»Kaj se je zgodilo z menoj? Kje sem?« je izpregovoril na glas.

(Se bo nadaljevalo.)

Skrivnostna smrt.

Pred dnevi se je ustrelil v Newyorku 40letni inženjer John B. Chalster, ki je bil zaposlen pri nekem elektriškem koncernu. Izpočetka nikdo ni vedel, kaj je pognalo Johna v smrt. Tudi njegova žena ni mogla razkriti njegove skrivnostne smrti. Med tem pa se je posrečilo nekemu detektivu, da so izsledili vzroke inženjerjeve smrti. John Chalster je pred dnevi stavil z nekim svojim prijateljem, da bo omenjenega dne lepo vreme in je v pijanosti dal častno besedo, da se bo ustrelil, če bo na ta dan deževalo. Kritičnega dne ga je njegov prijatelj v šali poklical na telefon in vprašal: »No, kdaj se boš ustrelil?« Chalster mu je odgovoril: »Počakaj trenutek pri telefonu!« Šel je v sobo, poiskal samokres in se pred telefonskim aparatom ustrelil.

Beg iz Guyane.

Ne mine skoraj mesec, da bi ne pobegnili iz francoske Guyane večje število kaznjencev. Tako je pred dnevi zopet pobegnilo 7 jetnikov, ki se jim je posrečilo preriti se skozi pragozdove in dospeti do naselbin, ki leže izven območja francoskih oblasti. Za razmere Guyane se je pričel v zadnjem času zanimati tudi francoski tisk, ki je sprožil anketo, zakaj pobegne iz Guyane toliko kaznjencev.

Američani so si res želeli mokrote.

Objavili smo že svoj čas poročilo o velikem uspehu »mokrih« volilcev pri zgodovinskih volitvah o prohibiciji v državi New York. Sedaj se doznava zanimive podrobnosti o veličastni zmagi mokrih bratcev onstran velike luže. Za ukinitve

prohibicije je glasovalo v tej zvezni državi 1.450.677, proti pa le 119.284 volilcev. V samem mestu New Yorku je bilo oddanih za ukinitve prohibicije 1.047.068, proti uknitvi pa samo 25.506 glasov. Ta mogočni rezultat je presenetil celo same voditelje »mokrih«.

Železniški most v reki.

V mestu Hainisch blizu Chemnitz se je zrušil v reko Striegis tamkajšnji železniški most in je bilo ob tej priliki nevarno ranjenih več oseb. Most je bil namreč v popravilu in je moralo podjetje, ki mu je bila poverjena ta naloga, železno konstrukcijo mosta pomakniti nekoliko v stran. Delavci pa so ravnali tako neprevidno, da jim je železno ogrodje strmo- glavilo v reko in potegnilo s seboj šest delavcev, ki se sedaj bore v bolnišnici s smrtjo.

Kap ga je zadela med mašo.

V Perpignanu v južni Franciji se je pred dnevi med mašo nenadoma zgrudil pred oltarjem neki duhovnik. Verniki so mu priskočili na pomoč, ki pa je bila zaman, ker je bil duhovnik že mrtev. Med maševanjem ga je zadela srčna kap.

Svojevrstni mandžurski rekord.

Mesto Harbin v Mandžuriji nosi vseka- kor novinarski rekord. V Harbinu izhaja 20 dnevnikov in nešteto drugih časopisov. Devet dnevnikov izhaja v ruskem jeziku, šest v kitajščini, dva pa v japonščini. Dva ruska lista izdajajo Japonci. Zanimivo je tudi to, da izhajajo trije listi v angleščini, čeprav živi v Harbinu ne-

kaj nad 300 Angležev. Da izhaja v Harbinu tako veliko število dnevnikov v ruščini, je pripisovati dejstvu, da so se pričeli v zadnjih letih ruski emigrantje želiti z Mandžurkami in tako ustvarjajo novo raso, s katero bo treba danes ali jutri računati.

Velikanski požar v Kronstadtu.

Po vesteh iz Stockholma je divjal pred dnevi velikanski požar v sovjetski ob- morski trdnjavi Kronstadtu, ki je, kakor je znano, glavna baza ruske vojne mornarice. Doslej še ni bilo mogoče izvedeti iz nobenega uradnega vira nobenih po- drobnosti, prav tako pa tudi ne iz ruske- ga tiska, ki o vsemu trdovratno molči. Finske oblasti pa odločno zatrijujejo, da

je bil ogenj s finskega obrežja prav do- bro viden in se po vseh znakih sklepa, da je zgorel velikanski arzenal z vsemi sosednjimi poslopji vred. Slišale so se tudi prav pogoste močne detonacije.

Dvojna smrt na konjski dirki.

Preteklo nedeljo se je zgodila v Varšavi pri konjskih dirkah težka nesreča, ki je zahtevala življenje dveh priznanih poljskih jahačev. Pri omenjeni dirki je startalo 14 konj. Pri skoku čez neko vi- soko zapreko je skočilo v istem trenut- ku in zelo na tesno 7 konj, ki so vsi padli. Pri tem sta se dva jezdec ubila, pet pa so jih morali zaradi nevarnih ran odpeljati v bolnišnico.

E IX 4918/32

12

Dražbeni oklic

Dne 26. junija 1933 dopoldne ob 10. uri bo pri podpisanem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin.

Zemljiška knjiga k. o. Prepola, vl. št. 32.222

Cenilna vrednost: Din 72.962'50

Vrednost pritikline: Din 840'—

Najmanjši ponudek: Din 48.081'67

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IX.

Maribor, dne 26. aprila 1933.

MEDNARODNE MOTOKOLESTARSKE DIRKE

dne 15. in 18. junija na Teznu

Istočasno rajonsko državno prvenstvo

Sodelujejo najboljši evropski vozači kakor: Soerenssen, Tella, Killmayer, Hoffmann, Kofler, Berent i. t. d.

Dražestne novosti pralnega blaga - Tekstilana Büdefeldt

Mali oglasi

Razno

JOS. TICHY IN DRUG.
Konces. elektrotehnično podjetje, Maribor. Slovenska ul. 16, tel. 27—56. proizvajajo elektrifikacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestencev, svetilk, elektroinstalacijskega blaga po konkurenčni ceni. 519

POHIŠTVO
lastnega izdelka dobavlja po skrajni zmerni ceni Zaloška pošta združenih mizarjev, Vetrinjska ul. 22, nasproti tvrde V. Weigl. 1662

OBLEKE, ČEVLJE.
če tudi potrebne popravila, knjiške, nakit, porcelan, pohištvo, perilo, plača najboljša Grajska starinarina. Trg svobode. 1662

SURKOL.
sigurno sredstvo za pokončavanje škrokov in rusov. Drogerija Kanc. 1404

SOKOLSKI KROJ.
različno pohištvo, obleke itd. poceni na prodaj. Grajska starinarina. Trg svobode. 2170

RABLJENA MOTORNA KOLESA
Touring in Sport, raznih znamk, brez in s priklopi, na prodaj. Tatra, Cankarjeva ul. 26. 1905

MARTIN SAFRAN.
soba, črtniki, pleskar in ličar, Maribor, Slovenska ul. 16, prevzema vsa v to stroko spadajoča dela ter jih izvršuje dobro in poceni. 1664

ZASTONJ PRIDEM
po vaša popravila in vam jih zopet dostavim. Sodarstvo F. Sulcer, Vojašniška 7. 2116

PIJTE DNEVNO BRAZIL-MATTE-CAJ.
1 zavitek Din 5.— pri Z. Anderlu, Maribor, Gosposka ul. 20. 1937

RABITE DENAR?
Zaupajte sploh svoje skrbi posvetovalnici »Marstan«, Maribor, Slovenska ul. 22. (Vpisnina 10 Din.) 2142

ŽE V POGONU!
Najmodernejši stroj za česanje žime, volne, vate in afrika z aparatom za odvajanje praha 90%. Vaša ceni, popravila in naročila izvršujemo vestno, hitro in poceni. Novak, Vetrinjska 7, Koroška 8, Glavni trg 9. 2107

TRAJNI KODRI 100.— DIN
z najnovejšim preparatom. Takoj valovi brez vode. Pri gledališki frizerki Marici Požar, Vetrinjska 11. 2160

KUPIM
dobro ohranjeno žensko kolo. Vprašati v upravi »Večernika«. 2136

ZA GOTOVINO KUPIM HIŠO
na vzhodu Maribora. Ponudbe pod »Brez posredovanja« na upravo. 2150

Prodaj
KROJASKI ŠIVALNI STROJ
»Singer« na prodaj. Roza Sidar, Pobrežka cesta 9. 2100

HIŠE IN POSESTVA
od 15.000 Din naprej prodaja Posredovalnica Maribor, Frančiškanska ulica 21. 2152

NA PRODAJ OMARA.
trdi jes 250.—, postelje 70.—, dober šivalni stroj 550.—, stoli, otomana, kredenca, spalnica, Židovska ulica 8., dvorišče. 2133

Žarnice

znamke »Tungsram« in domače znamke ter vse potrebščine za elektriko kupite ugodno v novi

elektro-trgovini

K. Florjančič
Maribor

Glavni trg 23, Bergov dvor

Pismena ali telefonična naročila se takoj izvrše.

Telefon 24-28

Prvovrstni muškatelec in rulanec

od 5 litrov naprej prodaja Vinogradnik SPAROVITZ, Počehova 78. Steklenice se lahko oddajo v Krekovi ulici 12, Maribor. 2172

Interesenti za zidanje stavb! Stavbeni podjetniki!

Veliko pocenitev pri gradnji malih stanovanjskih hiš, vil itd. dosežete z novim varčnim načinom zidanja po sistemu OPEKARNE LAJTESBERG pri uporabi VELEFORMATNE VOTLE OPEKE v 2, 4 in 6 velikosti normalne zidne opeke.

Vzorčni načrti z detaljiranim proračunom stroškov in seznamom potrebnega materiala samo Din 30.— do Din 80.—.

Zahtevajte brezplačni prospekt s seznamom tipov!

»OPEKARNA LAJTESBERG« FRANC DERWUSCHEK
Košaki pri Mariboru.

MANJŠE POSESTVO
v bližnji mariborski okolici in dve lepi gozdni parceli in Smarjeti na Drav. polju na prodaj. Sprejmejo se tudi hranilne knjižice Mariborske mestne hranilnice, Posojilnice v Narodnem domu in Spodnještajerske ljudske. Poizve se pri občinskem tajniku v Košakih. 2127

SLADKA TRAVA IN OTAVA
za letošnje košnje okoli 2 orala v Radvanju na prodaj. Pojasnila v trgovini Jos. Kremlj. Zg. Radvanje 68. 2134

PISALNI STROJ.
malo rabljen, gramofon s 30 ploščami ceno na prodaj. Gusel, Frankopanova ul. 55. 2152

PRIJAZNA STAVBIŠČA
poceni prodaja Schwarz, Pobrežje, Zrkovska 16. 2152

SPECERIJSKO OPREMO
in pult ceno prodam. Drav. ulica 8. 2113

BUČNO OLJE.
sveže in pristno, priporoča I. Hochmüller, tovarna bučnega olja, Maribor, Taborška ul. 7. 2154

RAZNO NOVO KOHIŠTVO
iz trdega lesa, primerno tudi za gostilniške prostore, mize, klopi, z lanperijo, na prodaj. Vprašati »Vinotoč Zorko«, Košaki. 2123

NOVOZGRADBA
na periferiji z veliko sobo, kuhinjo, vel. vrt Din 22.000. Ravnotam novozgradba, 3 sobe, kuhinja, veliki vrt. Din 54.000. Hiša v centru, 4 stanovanja, hlev, Din 130.000. Lep gozd, 56 or., za takojšnjo sečnjo 6000 kub. metrov, Din 95.000. Vzame vsako knjigo. Posredovalnica »Rapid«, Maribor, Gosposka ul. 28. 2161

PRODAJ GOZD
približno 7 oralov, v bližini mesta, na hranilno knjižico Posojilnice Narodni dom ter en del proti gotovini. Naslov se izve v upravi »Večernika«. 2167

Proizvajajo zgradbe električnih central na vodno moč, elektr. omrežja vsake vrste ter lišnih in zunanjih instalacij, stanovanjskih hiš, tovarnih in drugih objektov. Dobava vseh električnih aparatov, motorjev, dinamov, generatorjev, transformatorjev iz največjih svetovnih tvornic. 2017
Lastna specialna popravilnica aparatov, dinamo, elektromotorjev, transformatorjev. Prodaja instalacijskega blaga, lestencev, svetilk, žarnic itd. — ILIČ Vladislav, elektrotehnično podjetje. — MARIBOR, Aleksandrova cesta 24.

Krščansko katoliško vzgojevališče za dečke

„MARIANUM“

v Gradcu, Leonhardstraße 116, sprejema dečke in dijake v starosti od 6 do 20 let. Obisk šole je izven zavoda. Gojencem, ki obiskujejo v bližini se nahajajočo Elizabetno ljudsko šolo, realno gimnazijo in akademično gimnazijo, se nudijo v vseh učnih predmetih instrukcije. Pouk v glasu in liši. Zavod, vodi nad gojenci skrbno nadzorstvo. Dobro in redilna domača hrana. Kopanje in pranje perila doma. Mesečna oskrbenina od 60 šilingov naprej. Sprejem od 15. julija do 6. avgusta 1933. Prospekti se pošljejo na željo. Telefon 5451.

Za predstojništvo:
S. Vin, S c h u l z, prednica.
Dečje okrevališče »Marianum« St. Leonhard, GRAZ. 2013

Sobo odda

SPREJMEM SOSTANO-VALCA(KO)
Vprašati Trubarjeva ulica 9, dvorišče, vrata 30. 2124

OPREMLJENO SOBO
s posebnim vodom, parketirano in veliko prazno sobo oddam takoj. Vprašati Aleksandrova cesta 18/II, levo. 2128

DVE SOBI,
prazni ali opremljeni, oddam dvema osebam. Vodnikova ulica 3, Studenci. 2147

GOSPODA
sprejemam na stanovanje in dobro domačo hrano. Vprašati Židovska ulica 14/I., desno. 2149

SOBO,
opremljeno, sončno, s posebnim vodom, električno lučjo, takoj oddam. Stritarjeva ulica 5/I. 2153

ODDAM DOBROIDOČO MESARIJO
na prometnem kraju in opremljeno sobo z 1 ali 2 posteljami, takoj v najem. Naslov se izve v upravi »Večernika«. 2166

Sobo išče

STAREJŠI SAMOSTOJNI UPOKOJENEC
z lastnim pohištvom, išče za stalno prazno, srednjeveliko zračno sobo ali 2 mali sobi s posebnim vodom. Želi popolno oskrbo ozir. skupno gospodinjstvo. Ponudbe pod »Sigurnen plačnik« na upr. »Večernika«. 2156

Službo dobi
ŠIVILJSKO POMOČNICO
za perilo iščem, Čep, Prešernova ulica 18. 2117

PRODAJALKO,
zmožno slovensčine in nemščine, sprejemam. Pismene ponudbe z referencami in zahtevami pod »Prodajalka« na upravo lista. 2157

Vinotoč Jerič
odprt
Cenjeni gosti so v ljudno vabljeni

Vinotoč

maj. Ženkovič

Razvanje-Pivola

o d p r t

Vinotoč

major Ženkovič

Razvanje-Pivola

o d p r t

Službo išče

SLUŽKINJA
išče mesta pri boljši družini. Zna opravljati vsa hišna in gospodinjstva dela, Nastop takoj. Naslov v upravi »Večernika«. 2118

POPOLNOMA ZANESLJIV MLADENIČ.
prijeten, marljiv in pošten, išče zaposlitve kjerkoli. Ponudbe na upr. »Večernika« pod »Skromen«. 1500

DEKLE
za pomoč v kuhinji in za ostala hišna dela, išče službo v eni Pohorskih koč. Cenj. ponudbe na upr. »Večernika« v Mariboru pod značko »Dekle«. 2171

V najem

HIŠO S TREMI SOBAMI,
kuhinja in vrtom, oddam v najem. Poizve se Dravska ulica 10, Benet. 2155

Stanovanje

STANOVANJE.
dvo- in trisobno v novi in stari hiši oddam za Din 600 in Din 700. Gostilna, Smetanova ulica 54, Maribor. 2106

STIRISOBNO MODERNO STANOVANJE
z vsem komfortom se odda s 1. ozir. 15. julijem 1933. Naslov v upravi lista. 2114

LEPO, SVETLO, SUHO STANOVANJE,
2 sobi, kuhinja, v sredini mesta, oddam. Tavčar, Jurčičeva ulica 3. 2119

STANOVANJE,
veliko sobo s številnim, oddam. Pobrežje, Zerkovska cesta 33. 2135

STANOVANJE,
veliko sobo s številnim, oddam. Pobrežje, Zerkovska cesta 33. 2135

STANOVANJE,
veliko sobo s številnim, oddam. Pobrežje, Zerkovska cesta 33. 2135

STANOVANJE,
veliko sobo s številnim, oddam. Pobrežje, Zerkovska cesta 33. 2135

STANOVANJE,
veliko sobo s številnim, oddam. Pobrežje, Zerkovska cesta 33. 2135

STANOVANJE,
veliko sobo s številnim, oddam. Pobrežje, Zerkovska cesta 33. 2135

STANOVANJE,
veliko sobo s številnim, oddam. Pobrežje, Zerkovska cesta 33. 2135

STANOVANJE,
veliko sobo s številnim, oddam. Pobrežje, Zerkovska cesta 33. 2135

STANOVANJE,
veliko sobo s številnim, oddam. Pobrežje, Zerkovska cesta 33. 2135

STANOVANJE,
veliko sobo s številnim, oddam. Pobrežje, Zerkovska cesta 33. 2135

STANOVANJE,
veliko sobo s številnim, oddam. Pobrežje, Zerkovska cesta 33. 2135

STANOVANJE,
veliko sobo s številnim, oddam. Pobrežje, Zerkovska cesta 33. 2135

STANOVANJE,
veliko sobo s številnim, oddam. Pobrežje, Zerkovska cesta 33. 2135

STANOVANJE,
veliko sobo s številnim, oddam. Pobrežje, Zerkovska cesta 33. 2135

STANOVANJE,
veliko sobo s številnim, oddam. Pobrežje, Zerkovska cesta 33. 2135

STANOVANJE,
veliko sobo s številnim, oddam. Pobrežje, Zerkovska cesta 33. 2135

STANOVANJE,
veliko sobo s številnim, oddam. Pobrežje, Zerkovska cesta 33. 2135

STANOVANJE,
veliko sobo s številnim, oddam. Pobrežje, Zerkovska cesta 33. 2135

STANOVANJE,
veliko sobo s številnim, oddam. Pobrežje, Zerkovska cesta 33. 2135

STANOVANJE,
veliko sobo s številnim, oddam. Pobrežje, Zerkovska cesta 33. 2135

STANOVANJE,
veliko sobo s številnim, oddam. Pobrežje, Zerkovska cesta 33. 2135

STANOVANJE,
veliko sobo s številnim, oddam. Pobrežje, Zerkovska cesta 33. 2135

STANOVANJE,
veliko sobo s številnim, oddam. Pobrežje, Zerkovska cesta 33. 2135

STANOVANJE,
veliko sobo s številnim, oddam. Pobrežje, Zerkovska cesta 33. 2135

STANOVANJE,
veliko sobo s številnim, oddam. Pobrežje, Zerkovska cesta 33. 2135

ISCEM SOBO IN KUHINJO
v koroškem predmestju. Plačam 5 mesecev v naprej. Pismene ponudbe na upravo »Večernika« pod »Dve osebi«. 2125

LEPO TRISOBNO STANOVANJE
s kopalnico in vsemi pritlikinami v novi zgradbi se s 1. julijem odda. Poizvedbe v upravi lista. 2120

STANOVANJE,
sobo in kuhinjo s pritlikinami, oddam v začetku julija. Ptuj-ska c. 18, Tezno. 2138

LEPO TRISOBNO STANOVANJE,
solnčna veranda, del vrta se odda mirni stranki s 1. julijem. Naslov v upravi »Večernika«. 2140

ODDAM SOBO
s številnim proti odkupu pohištva. Vrhanova ulica 21. 2146

SOLIDNEGA GOSPODA
sprejemam na hrano in stanovanje. Naslov v upravi »Večernika«. 2169

Pouk

KLAVIRSKI POUK.
vestno in poceni. Vetrinjska ulica 11/II, levo. 2023

INSTRUKCIJE
iz vseh predmetov real. gimn. daje osmošolcem v počitnicah in v bodočem šolskem letu proti dogovoru. Poseben prijatelj nižješolcev. Prijave na upravo pod »Soliden«. 2148

POUK.
V glasbeni pouk sprejemam dečke (mladeniče) od 14.—16. leta, ki imajo namen v vojno glasbeno šolo. Vsa potrebna dobita pri Petroviču, kapelniku, Narodni dom. 2168

Vinotoč Soos

Kalvarjska ul. 4

otvorien

Prvovrstno blago

po znižanih cenah dobite v manufakturni trgovini

Feliks Skrabi, Maribor

Gosposka ulica 11

Otvoritveno naznanilo!

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem na novo otvorila gostilno »Lovski dom« v Krčevini 15. Točila bom prvovrstna domača in dalmatinska vina, imela vedno na razpolago mrzla in topla jedila. V nedeljo dne 11. junija koncertira godbeno društvo »Lira«. Postrežba točna. Za obilen obisk se priporoča. 2141

Preselitveno naznanilo!

Agentura in zavarovalnica

Jos. Baumeister

se je preselila na

Aleksandrovo cesto 44

Jos. Baumeister, Maribor

protokolirana trgovska agentura

Aleksandrova cesta 20.

POSJOJILNICA R. Z. Z O. P. MARIBOR. NARODNI DOM

Ustanovljena l. 1882.

Stanje hranilnih vlog 70 milijonov Din

Rezervni zakladi 8.800.000 Din

Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najkulantneje. — Rentni davek plačuje iz svojega.

Čedni vzorci blaga za kopalne obleke in p. žame. Tekstilana Büdefeldt

19.-

Vrsta 4431-00
V toplih dnevih je potreben lahek čevlj. Izdelan je iz platna z gumijastim podplatom, tako da se niti ne čuti na nogi. V tem čevlju nosite lufov vložek za Din 4.-.

25.-

Vrsta 4461-05
Poleti za vsako priliko bel platnen čevljček na sponko z gumijastim podplatom. Vel. 27-34, Din 35.-.

29.-

Vrsta 4761-74
Okusen čevljček v veselje vašim ljubljencem. Izdelan iz raznobarnega platna s crep-gumijastim podplatom.

29.-

Vrsta 4561-29
Za sport. Idealen in najcenejši čevlj za vse vrste sporta, turizem in razne igre. Vel. 27-34, Din 35.-.

OTROŠKE NOGAVICE:

visoke bombažaste kratke iz sukanca dokolenke Din 8.-, 10.-, 12.-, Din 7.-, 9.-, Din 10.-, 12.-.

Otrokom za telovo 45.-

Imamo veliko izbiro letne obutve. Za vsako letno obleko imamo ustrezajoče letne čevlje. Posebno Vašim otrokom so potrebni naši lahki in udobni čevlji. Naše otroške čevlje prodajamo po bagatelnih cenah.

OBIŠČITE NAS!

POSTREGLI VAS BOMO!

Rata

29.-

Otroški telovadni čevlji z elastičnim chrom-podplatom. Potrebni za telovadbo v šoli, pri šokolu in sploh za vsako gimnastiko. Ženski Din 35.-.

45.-

Vrsta 3222-00
Za živahne dečke trpežen čevlj za vsaki štrpaci. Podplat in peta iz gumija vel. 35-38 Din 59.-.

49.-

Vrsta 5641-38
Za vaše zlate otročičke udobne čevljčke iz telečjega boksa na sponko, v široki obliki.

59.-

Vrsta 5351-05
Za krasne solnčne dneve bele čevljčke iz belega nubuka. Razveselili boste svoje ljubljence. Vel. 27-34 Din 79.-.

69.-

Vrsta 3162-00
Za živahne dečke izgotovili smo visoke čevlje s trpežnim gumijastim podplatom. Potrebni za vsakdanjo nošnjo.

79.-

Vrsta 5842-40
Za deklice lakaste čevljčke, okrašene s pravo kačjo kožo. Podplat in peta iz usnja.

89.-

Vrsta 5342-00
Otrokom za praznike najpripravljeni čevljček. Enostaven in čeden, iz belega nubuka.

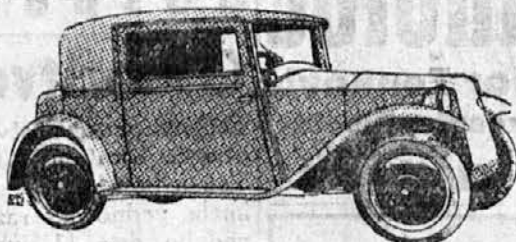
Vrsta 5844-05
Malim gospodičnam te lahke, šivane fleksibilne čevljčke. Praktični, udobni, okusni.

Čistite svoje čevlje z kamen za snaženje našo kremo, 1 skatljica platnene obutve Din 4.-, 2.-.

Selitve s pohištvenimi in odprtimi vozovi, kakor tudi **vskladiščenja** izvršuje najceneje
Prva jugosl. transportna d. d.
Schenker & Co., Maribor-Meljska c. 16 tel. 2044

Vinotoč Naznanilo preselitve!
Naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem se preselil iz Stoline ulice 5, v **Gregorčičevo ulico 8**
Cenjeno občinstvo naprošam, da mi še v nadalje ohrani svojo naklonjenost.
FRANC KOLAR,
sobo in črkoslikar in pleskar.

Najtrpežnejši osebni in tovorni vozovi
za naše ceste. — 2, 4, 6 in 12 cilindrski, dvojne nihalne osi, brezokvirna šasija.

TATRA-AVTO

Zagreb, Kustošija 6,

Maribor, Cankarjeva ulica 26.

Čitajte „Večernik“!

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Centrala: MARIBOR
v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice

Podružnica: CELJE
nasproti pošte, prej JUZNOSTAJERSKA HRANILNICA

Sprejema **vloge na knjižice in tekoči račun** proti najugodnejšemu obrestovanju

Najbolj varna naložba denarja, ker **jamči za vloge** pri tej hranilnici **Dravska banovina** s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Moško perilo (tudi po meri) Tekstilana Büdefeldt
Lastni izdelki! **Nizke cene!**

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: RADIVOJ REHAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru